

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 80 lir

TRST, nedelja, 16. maja 1971

Leto XXVII. Št. 114 (7902)

25 let Slovenskega gospodarskega združenja

(Ob današnjem 10. občnem zboru)

DANES bo zasedal v prostorih Trgovinske zbornice 10. občni zbor Slovenskega gospodarskega združenja za deželo Furlanijo - Julijsko Krajino, edine tovrstne strokovne gospodarske organizacije naše etnične skupnosti.

Združenje je bilo ustanovljeno pred 25 leti v težnji, da bi z združenimi močmi napravilo vse, kar je mogoče, za obnovo gospodarstva in socialni napredek prebivalstva slovenske etnične skupnosti, ki je bilo tako težko prizadeto po prvi svetovni vojni in v dobi fašistične vladavine. Zato 10. občni zbor zaseda v jubilejnem letu in z zadovoljstvom ugotovljamo, v dobi globokih, pozitivnih sprememb v družbi države, v kateri živimo, in to v potenciranem demokratičnem razvoju gospodarskega napredka in socialne pravičnosti.

Enako ugotavljamo, da je vzporedno s takim razvojem prišlo do pozitivnega kurza v meddržavnih odnosih in na splošno do večje sprostitve v medsebojnih odnosih za pospešen razvoj vsestranskega gospodarskega sodelovanja.

Prav gotovo pa nas v tem smislu življenjsko zanima kakovostni skok naprej v odnosih med republiko Italijo in socialistično republiko Jugoslavijo. Z zadovoljenjem lahko trdimo, da smo bili ves čas po vojni aktivni soustvarjalci prijateljskih odnosov in za popolno normalizacijo med obema deželama ter končno za vsestranski razmah medsebojnega sodelovanja.

Bili smo v pravem smislu graditelji mostu in najbolj odprte meje v Evropi, s čimer so se odprle nove perspektive za trajne, vsestranske odnose med narodno Jugoslavijo in Italijo in še posebej med prebivalstvi obeh etničnih skupnosti. Temu se pridružuje še za nas izredno važen in pozitiven element ustanovitve in delovanja avtonomne dežele Furlanije - Julijske Krajine, ki se je rodila iz nujnosti demokratičnega razvoja in mešanih narodnosti prebivalstva na njenem področju.

Kot sestavni člen te ožje družbe smo bili veskoko zainteresirani za pozitiven in čim hitrejši gospodarski razvoj — po naših močeh in po možnosti, ki so jih nudile okoliščine. Tako organizacija Slovenskega gospodarskega združenja, kakor tudi njene posamezne etnične skupnosti, ki je bilo tako težko prizadeto po prvi svetovni vojni in v dobi fašistične vladavine. Zato 10. občni zbor zaseda v jubilejnem letu in z zadovoljstvom ugotovljamo, v dobi globokih, pozitivnih sprememb v družbi države, v kateri živimo, in to v potenciranem demokratičnem razvoju gospodarskega napredka in socialne pravičnosti.

Enako ugotavljamo, da je vzporedno s takim razvojem prišlo do pozitivnega kurza v meddržavnih odnosih in na splošno do večje sprostitve v medsebojnih odnosih za pospešen razvoj vsestranskega gospodarskega sodelovanja.

Prav gotovo pa nas v tem smislu življenjsko zanima kakovostni skok naprej v odnosih med republiko Italijo in socialistično republiko Jugoslavijo. Z zadovoljenjem lahko trdimo, da smo bili ves čas po vojni aktivni soustvarjalci prijateljskih odnosov in za popolno normalizacijo med obema deželama ter končno za vsestranski razmah medsebojnega sodelovanja.

Bili smo v pravem smislu graditelji mostu in najbolj odprte meje v Evropi, s čimer so se odprle nove perspektive za trajne, vsestranske odnose med narodno Jugoslavijo in Italijo in še posebej med prebivalstvi obeh etničnih skupnosti. Temu se pridružuje še za nas izredno važen in pozitiven element ustanovitve in delovanja avtonomne dežele Furlanije - Julijske Krajine, ki se je rodila iz nujnosti demokratičnega razvoja in mešanih narodnosti prebivalstva na njenem področju.

Kot sestavni člen te ožje družbe smo bili veskoko zainteresirani za pozitiven in čim hitrejši gospodarski razvoj — po naših močeh in po možnosti, ki so jih nudile okoliščine. Tako organizacija Slovenskega gospodarskega združenja, kakor tudi njene posamezne etnične skupnosti, ki je bilo tako težko prizadeto po prvi svetovni vojni in v dobi fašistične vladavine. Zato 10. občni zbor zaseda v jubilejnem letu in z zadovoljstvom ugotovljamo, v dobi globokih, pozitivnih sprememb v družbi države, v kateri živimo, in to v potenciranem demokratičnem razvoju gospodarskega napredka in socialne pravičnosti.

Enako ugotavljamo, da je vzporedno s takim razvojem prišlo do pozitivnega kurza v meddržavnih odnosih in na splošno do večje sprostitve v medsebojnih odnosih za pospešen razvoj vsestranskega gospodarskega sodelovanja.

Prav gotovo pa nas v tem smislu življenjsko zanima kakovostni skok naprej v odnosih med republiko Italijo in socialistično republiko Jugoslavijo. Z zadovoljenjem lahko trdimo, da smo bili ves čas po vojni aktivni soustvarjalci prijateljskih odnosov in za popolno normalizacijo med obema deželama ter končno za vsestranski razmah medsebojnega sodelovanja.

Bili smo v pravem smislu graditelji mostu in najbolj odprte meje v Evropi, s čimer so se odprle nove perspektive za trajne, vsestranske odnose med narodno Jugoslavijo in Italijo in še posebej med prebivalstvi obeh etničnih skupnosti. Temu se pridružuje še za nas izredno važen in pozitiven element ustanovitve in delovanja avtonomne dežele Furlanije - Julijske Krajine, ki se je rodila iz nujnosti demokratičnega razvoja in mešanih narodnosti prebivalstva na njenem področju.

Kot sestavni člen te ožje družbe smo bili veskoko zainteresirani za pozitiven in čim hitrejši gospodarski razvoj — po naših močeh in po možnosti, ki so jih nudile okoliščine. Tako organizacija Slovenskega gospodarskega združenja, kakor tudi njene posamezne etnične skupnosti, ki je bilo tako težko prizadeto po prvi svetovni vojni in v dobi fašistične vladavine. Zato 10. občni zbor zaseda v jubilejnem letu in z zadovoljstvom ugotovljamo, v dobi globokih, pozitivnih sprememb v družbi države, v kateri živimo, in to v potenciranem demokratičnem razvoju gospodarskega napredka in socialne pravičnosti.

Enako ugotavljamo, da je vzporedno s takim razvojem prišlo do pozitivnega kurza v meddržavnih odnosih in na splošno do večje sprostitve v medsebojnih odnosih za pospešen razvoj vsestranskega gospodarskega sodelovanja.

Prav gotovo pa nas v tem smislu življenjsko zanima kakovostni skok naprej v odnosih med republiko Italijo in socialistično republiko Jugoslavijo. Z zadovoljenjem lahko trdimo, da smo bili ves čas po vojni aktivni soustvarjalci prijateljskih odnosov in za popolno normalizacijo med obema deželama ter končno za vsestranski razmah medsebojnega sodelovanja.

Bili smo v pravem smislu graditelji mostu in najbolj odprte meje v Evropi, s čimer so se odprle nove perspektive za trajne, vsestranske odnose med narodno Jugoslavijo in Italijo in še posebej med prebivalstvi obeh etničnih skupnosti. Temu se pridružuje še za nas izredno važen in pozitiven element ustanovitve in delovanja avtonomne dežele Furlanije - Julijske Krajine, ki se je rodila iz nujnosti demokratičnega razvoja in mešanih narodnosti prebivalstva na njenem področju.

Rdeča luč za tržaške kopalce

Prejšnja leta je bilo mogoče videti v tem letnem času množico kopalcev, ki so se gnetli na barkovlanski obali in v grljanskem porčju. Letos tem prizorom še nismo pričali, ne zato, ker bi bilo morda prehladno, temveč zato, kar so letos prepovedali morske kopeli, dokler ne ugotovijo, ali je morje v resnici nevarno za zdravje ali ne. Upajmo, da bodo pristojne oblasti te analize kmalu opravile, da se bomo lahko tudi letos odpravili v nekoč bistrih vodah Tržaškega zaliva. Slika, ki jo objavljamo, je bila sedva posneta lani.

Predsednik SGZ
STANKO BOLE

DANES SE PRVIČ SESTANE NOVA VLADA

Povsem miren položaj v Egiptu po potresu v egiptovskem vodstvu

Previdno poročanje moskovske «Pravde», ki je iz Sadatovega govora črtila obtožbe o «zaroti» in «poskusu državnega udara»

KAIRO, 15. — Egiptovska policija in vojska sta v alarmnem stanju, vendar je položaj v državi povsem miren, kar dokazuje, da je predsednik Sadat dobil za svoj prvi neposredni spopad z nasprotniki, ki so se zbirali okrog bivšega podpredsednika republike Ali Sabrita. Operativci se sedaj sprašujejo, če je Naserjev naslednik dobil vojno, ali samo bitko. Na to vprašanje je za sedaj še nemogoče odgovoriti, dejansko pa se Sadatov položaj utrjuje tudi zaradi podpore, ki jo je predsedniku v Kairu in drugih egiptovskih mestih poteka življenje povsem normalno. Edine demonstracije so proti Sabriju in njegovi skupini. Taki shodi so bili v Kairu in v Eluanu, demonstranti so nosili velike Naserjeve in Sadatove slike ter lepake, v katerih so zahvalili kaznovanje «zarotnikov».

Jutri se bo medtem pod predsedstvom Sadata prvič sestala nova kairska vlada. V prihodnjih dneh pa naj bi sklicali volitve za obnovo vseh funkcij v Arabski socialistični uniji, katere sedanja večina je podpirala Sabrijevo skupino. Nove volitve, ki jih bo predsednik osebno nadzoroval, bi morale privedi do globoke preobnove vladne stranke, ki bo po vsej verjetnosti v celoti sprejela Sadatovo politiko.

Veliko zanimanje vlada medtem za reakcijo Moskve glede na to, da so bile skoraj vse odstranjene. Uradnih reakcij doslej še ni, pač pa objavlja «Pravda» dolg članek o kairskih dogodkih brez vsakršnega komentarja. Večji del članka obsega seznam odstavljenih voditeljev in njihovih namestnikov. Zanimivo pa je, da list ne objavlja besedila včerajšnjega Sadatovega govora (v katerem je predsednik ZAR izrecno govoril o «zaroti» in «poskusu državnega udara»).

Brežnjev na obisku v Gruziji

TBILISI, 15. — Brežnjev je med svojim obiskom v glavnem mestu Gruzije danes prisostvoval tudi vojaški napadi ob priložnosti 50-letnice ustanovitve sovjetske vojske. Med drugimi velikimi slikami, ki so jih Gruzijci nosili pred slavnostno tribuno, na kateri je stal Brežnjev, je bila poleg slik Marxa, Engelsa, Lenina in samega Brežnjeva, tudi Stalinova slika. Brežnjev je med svojim včerajšnjim govorom omenil tudi Stalina, kot enega velikih gruzijskih revolucionarjev, je pa o njem obsojil kult osebnosti, ki ga je ta ustvaril okoli sebe.

Ceausescu sprejel delegacijo PSI

BUKARESTA, 15. — Romunski predsednik Ceausescu je sprejel danes na svoji rezidenčni delegaciji italijanske socialistične stranke, ki je danes zaključila več-

dnevni obisk v Romuniji. Srečanje med Ceausescum in delegacijo, ki jo vodi član vodstva PSI De Pascalis, je po poročilih agencije Agerpress potekalo v vzdušju prišernega prijateljstva. Prišlo je do izmenjave informacij o delovanju PSI in KPR, izražena pa je bila tudi želja po nadaljnjem razvoju odnosov med strankama med Romunijo in Italijo. Na razgovorih so tudi izmenjali mnenja o nekaterih vprašanih evropske varnosti, mednarodnega položaja in delavskega gibanja.

Colombo sprejel Zagarija

Minister za zunanjo trgovino bo v kratkem obiskal LR Kitajsko

RIM, 15. — Predsednik vlade Colombo je sprejel danes ministra za zunanjo trgovino Zagarija, s katerim se je pogovarjal o vprašanih v zvezi z obiskom, ki ga bo minister v kratkem opravil v Ljudski republiki Kitajski.

BERLIN, 15. — V vzhodnem Berlinu se je zaključilo zasedanje vojaškega sveta varstvenega pakta, ki so se ga udeležili vojaški voditelji držav članic zavezništva. Zasedanje, ki je trajalo od 12. do 15. maja in ki mu je predsedoval Jakubovski, je bilo posvečeno vprašanju «nadgradnje» krepitve obrambne zmogljivosti pakta, kot poroča vzhodnonemška agencija ADN.

V Ljubljani slovesno odprtje jubilejnega sejma «Alpe-Adria»

Prisotnih je 364 podjetij iz številnih evropskih in izvenevropskih držav. Prihodnji petek dan Furlanije - Julijske krajine

LJUBLJANA, 15. — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so danes dopoldne slovesno odprli 10. jubilejni sejem «Alpe-Adria», na katerem nastopa 364 podjetij iz številnih evropskih in izvenevropskih držav, pretežno seveda iz same Jugoslavije (115 podjetij), Italije (teh je največ: 127) in Avstrije. Prisotna pa so tudi podjetja iz Madžarske, Belgije, Francije, Danske, Liechtensteina, Španije, Švedske, Švice, Zahodne Nemčije, Združenih ameriških držav in celo iz Japonske, ki sodelujejo bodisi na lastno pest, bodisi v okviru razstav svojih jugoslovanskih predstavnikov.

Naša dežela sodeluje letos tretjič na ljubljanski prireditvi, in sicer uradno, s posebnim pavilonom. Otvoritvenih slovesnosti se je v imenu deželnega odbora udeležil odbornik Romano, ki je ob tej priliki ponesel v Ljubljano po-

V PONEDELJEK NADALJEVANJE RAZPRAVE V ZBORNICI

Še vedno v ospredju spor o zemljiščih

Predstavnik komunistične skupine o možnostih izboljšanja zakona, ki so ga demokristjani pokvarili - Govor Colomba

RIM, 15. — V ponedeljek se bo v poslanski zbornici nadaljevala razprava o zakonskem predlogu o reformi stanovanjske politike, ki je vzbudila že toliko prahu in tudi zaostila odnose med socialisti in demokristjani. Vse kaže, da se nadaljujejo poskusi, da bi prišlo do mirne ureditve ostrega spora med obema vladnima strankama in je v tej zvezi La Malfa pozval načelnike parlamentarnih skupin štirih strank, da bi se sestali v torek dopoldne in torej še pred pričetkom glasovanja o posameznih členih.

Spor se je vnel okrog člena 26, ki se nanaša na zemljišča, ki jih bodo občine razstavile za gradnjo stanovanjskih hiš. Prvotno, na seji ministrskega sveta odobreno besedilo tega člena je predvidevalo, da se lahko zazidava zemljišča oddajo v najem za daljši rok in da se na teh zemljiščih lahko zgradijo stanovanjska poslopja, ki bodo last zasebnikov, vendar pa ostane zemljišče lastnina skupnosti. Demokristjanski

popravek, ki je bil v komisiji sprejet z odločnimi glasovi liberalcev, monarhistov in neofasistov pa je ta člen bistveno spremenil, tako da se lahko 30 odstotkov razstavljenih zemljišč proda zasebnikom. Demokristjani ta popravek zagovarjajo, češ da gre za pravico družine, da ima lahko lastno hišo, na kar povsem upravičeno odgovarjajo socialisti, da to načelo ni v diskusiji, saj se ne govori o lastnini hiše temveč o lastnini zemljišča, da pa uvrsta demokristjanski popravek ponovno možnost resnih spekulacij z zazidavnimi površinami, da se skozi okno odpirajo možnosti za stari kaotični stan gradnji in s tem ruši resna urbanistična politika. Pri tem se socialisti sklicujejo na moderno zakonodajo številnih zapadnih držav, ki so načelo javne lastnine zemljišč že zdavnaj uveljavile in pri tem ni prišlo do rušenja družbenega reda, razbili pa so zemljiški monopolizem in ustanovili pogoje za moderno urbanizacijo mest.

Podpredsednik komunistične skupine v poslanski zbornici Zgradbe in v zvezi s členom 26 (ki je po novem dobil številko 33) dejal, da je očito, da pri tem vprašanju igrajo vlogo faktorji, ki nimajo s stanovanjem in s stanovanjsko politiko nobenega opravka. Vendar pa je stalisti socialistov in pobuda posl. La Malfa odprla pot, da se iščejo nove stične točke, ki naj bi onemogočile izboljšanje zakona in preprečile izkrivljanje, ki ga je dosegla KD s podporo desnice. Komunistični predstavnik v tej zvezi pravi, da bodo sodili na osnovi konkretnih predlogov in da bodo konstruktivno prispevali pri delu ožje komisije devetih.

Barca nadaljuje, da je zanje bistveno, da ostanejo zgrajene, ki bodo zgrajene na področjih, ki jih bodo razstavili na osnovi zakona št. 167, resnično v lastnini delavcev in da se zemljišča ne bodo vrnila v roke spekulantov. Po drugi strani pa se ne sme pozabiti, da je člen 33 povezan s številnimi drugimi pomembnimi vprašanji, kot je znižanje najemnine za stanovanja zgrajena z javnimi sredstvi, konvencija o pravnih najemninah za nova stanovanja, povečanje javnih fondov za gradnjo stanovanj ter jamstva, da bodo novo zgrajene zgradbe res v kulturnem okolju, v zelenju in z ustreznimi uslugami, ne pa cementne kasarne. Prav tako pa je pomembno, da se z zakonom ne bo zavlačevalo in da bo odobren do konca maja.

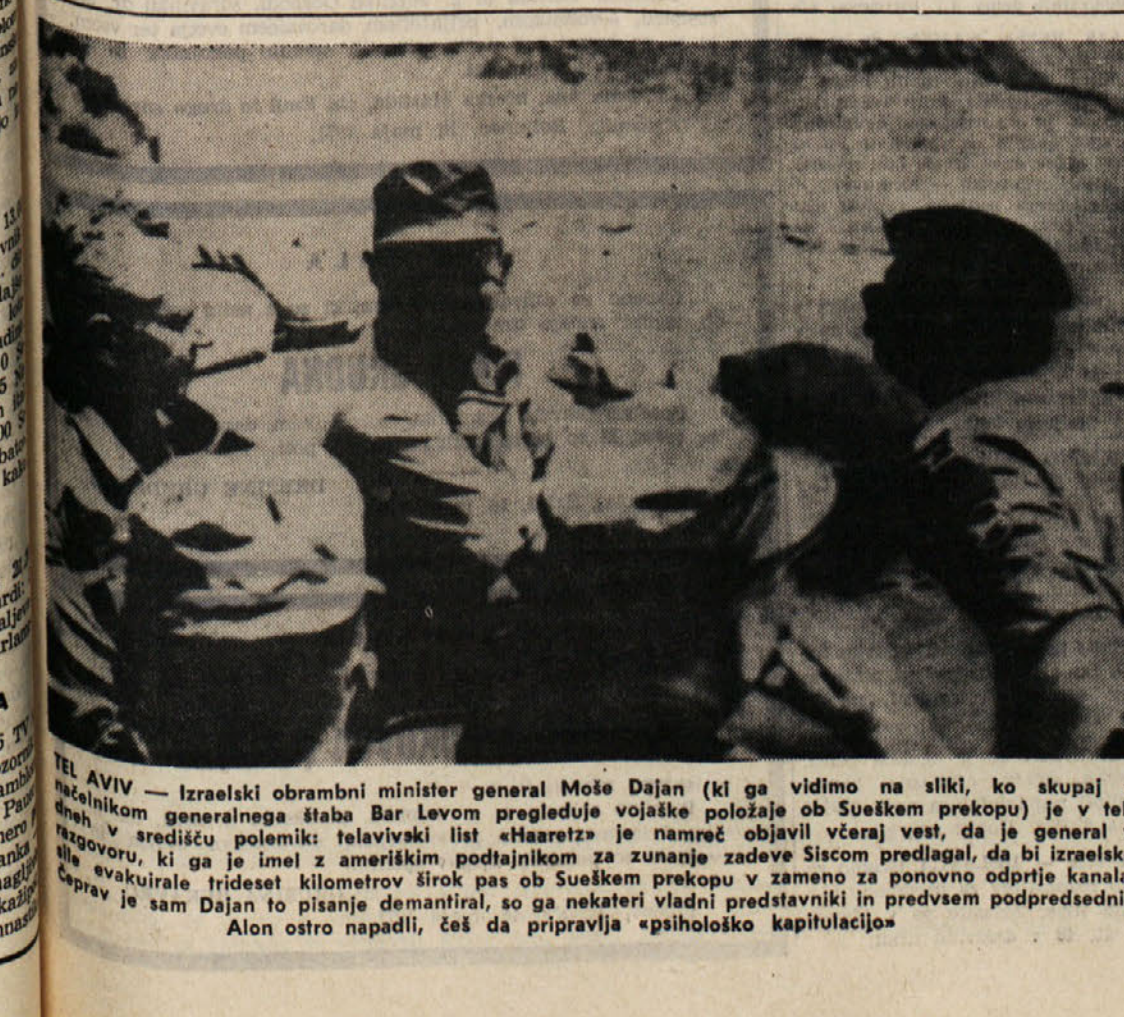
Predsednik vlade Colombo je danes spregovoril na zasedanju, ki ga je priredila KD o upravnih decentralizacijah. Colombo je dejal, da je vlada odobrila delne statute in da je pripravila številne zakone o pristojnosti. Colombo je mnenja, da je nujno treba izdelati nov zakon o pokrajnah in občinah ter pri tem tudi rešiti vprašanje financiranja lokalnih ustanov.

V zadnjem delu svojega govora pa je predsednik vlade omenil tudi politični položaj, pri čemer je dejal, da obstajajo sicer težave, da jih lahko vedno rešijo če obstaja politična stabilnost med strankami levega centra. Tega govora predsednika vlade, je torej umerjen in odraža splošno stabilnost, da v sedanjem razdobju ni mogoče dopustiti vladne krize, kar pa pomeni, da je treba nati med strankami vladne večine dogovor o spornem členu 26 (odnosno sedaj 33) in kar bo predstavljalo trdo in zapleteno delo predstavnikov parlamentarnih skupin v ponedeljek in v torek.

Seja vodstva KPI

RIM, 13. — Pod predsedstvom tajnika Longa se je danes sestala vodstva KPI, ki je ob koncu zasedanja odobrila poziv proti «hudemu desničarskemu napadu, ki je v teku v državi». Ta napad — trdi komunistično vodstvo — pomeni poskus odgovora velikemu napredovanju ljudskega gibanja, prvim zmagam na poti reform, razvoju sindikalne enotnosti, odprtju perspektive za demokratično in napredno zamenjavo v italijanskem položaju. Kot znamenja tega napada navaja dokument KPI podpiranje skvadrstvenega izvajanja ter poskus ustvarjanja desničarskih blokov v mestih in na podeželju. KPI obtožuje Krščansko demokracijo, da je pred tem napadom klonila ter se še bolj premaknila na desno.

VARSAVA, 15. — Prvi sekretar poljske delavske partije Gierk in predsednik vlade Jaroszewicz sta dospela danes na uradni prijateljski obisk v Budimpešti.

TISKOVNA KONFERENCA NA ZAVODU INPS

Predsednik pokrajinskega odbora o težavah in dosedanem delovanju

Na Tržaškem lani izplačal INPS 81.616 pokojnin in invalidnin - Težave zaradi zastarelosti zakonskih predpisov in pomanjkanja osebja

Včeraj dopoldne je bila tiskovna konferenca, ki jo je priredil pokrajinski odbor socialnega zavoda INPS in vodil predsednik omenjenega odbora Giuseppe Burlo, na vzhodni strani, poleg predstavnikov krajevnega tiska, tudi ravnatelj zavoda dr. Rosati, predstavniki sindikatov in delavskih patronatov. Giuseppe Burlo je podal izjavo poročilo o dosedanem delovanju pokrajinskega odbora, ki je bil ustoličen 12. decembra lanskega leta, prikazal je najvažnejše probleme in navedel statistične podatke. Pričel je tudi, da se bo do razgovora s predstavnik tiska nadaljevali z namenom, da bi bila javnost obveščena o delovanju odbora INPS in raznih vprašanj, ki se tičejo zavarovancev.

V začetku svojega poročila je Burlo priznal, da je bilo v zadnjih letih precej doseženega glede ureditve problema pokojnin, vendar obstajajo težave zaradi dosedanega zakonskih predpisov. Prav zaradi zastarelosti zakonskih predpisov je oteženo delovanje pokrajinskega odbora in sploh reševanje posameznih in splošnih problemov zavarovancev. Sistem socialnega zavarovanja v Italiji ima vedno večji pomen, saj omenjeni zavod izplačuje nad 8 in pol milijona pokojnin. V pričakovanju vsedravnih zdravstvenih oskrbe smo zdaj v prehodni dobi, ki seveda prinaša razne kontradikcije in težave. V zadnjem času se pojavijo bistveni spremembi in zlasti pridobitev, ki so si jih upokojenci priborili z dolgotrajno akcijo in podporo sindikatov ter strank. Prišlo je tako tudi do demokratizacije in decentralizacije pri upravljanju socialnega zavoda INPS z ustanovitvijo upravnega sveta in pokrajinskih ter deželnih odborov, v katerih imajo večino predstavnikov delavcev. Zdal delujejo samo pokrajinski odbori, medtem ko je bil osrednji upravni svet ustanovljen šele pred kratkim, niso pa se bili ustanovljeni deželni odbori. Na spremembo zavod INPS ni bil pripravljen, pomanjkljivosti v delovanju zavoda pa so prišle do izraza po uveljavitvi novih norm, zlasti glede pokojnin. Pri tem negativnem pojavu ima veliko vlogo pomanjkanje osebja. Tako je prišlo do kopčenja nerешenih pravnih in prizivov, zlasti glede pokojnin, kar je seveda povzročilo upravičene priče.

ODKRITJE POMORSKE POLICIJE

V Sesijskem zalivu po mini še podmornica

Nemška podmornica vrste «molk» leži zarita v pesek kakih 80 do 100 metrov od obale pred restavracijo «Castelreggio»

Po večji morski mini, ki jo je obalna policija našla skoraj slučajno v Sesijskem zalivu pred dvema dnevoma, so pomorske oblasti nadaljevale podrobno pregledovanje morskega dna v zalivu, da bi gotovostjo ugotovile, če pesek ne zakriva še katerega nevarnega ostanka iz vojne dobe.

Iskanje je bilo uspešno. Včeraj malo po poldne (točneje ob 12.45) je policija izvidnica ugotovila, da je neki večji predmet na morskem dnu, pred restavracijo «Castelreggio». Potapljači so se takoj spravili na delo. Kakih 80 do sto metrov od obale, kjer je morje globoko približno 10 metrov, so našli v pesek zarito staro nemško podmornico vrste «Molk». Podmornica leži rahlo nagnjena na bok, s prednjim delom proti obali, pesek in blato na morskem dnu pa zakrivata približno eno tretjino njene trupa. Na obeh straneh sta vidni še cevi s torpedi.

Potapljači so takoj ugotovili, da je podmornica zelo dobro ohranjena in in zaradi tega tudi nevarna. Edino poškodbo je v dolgih letih utrpel poveljniški stolpec.

Pomorske oblasti so izdale ukrep, naj se podmornica takoj odstrani. Vsekar so do odstranitve zastražili kraj in ga zaznamovali z oznakom, ki opozarja na nevarnost.

V Uradnem vestniku zakon o brezcarinskem uvozu mesa

V Uradnem vestniku je bil končno objavljen zakon, s katerim je italijanska vlada ratificirala nedavni sporazum med Italijo in Jugoslavijo o uvedbi novih brezcarinskih kvotov v blagovnem menjavu med obema državama. Sporazum se nanaša na skupen kontingent v višini nad 2 milijardi 700 milijonov vrh blaga v vsaki smeri, glavna postavka sporazuma pa se nanaša na uvoz govejega mesa za potrebe tržaškega trga v višini 2 milijard vrh letno. Objava zakona bo pomembila večji razmah prometa po tržaškem avtonomnem računu, hkrati s tem pa - upajmo - tudi ustrezno pomenitev vseh v tržaških mesnicah.

Občni zbor sindikata slovenske šole v Trstu

Odbor tržaške sekcije deželnega sindikata slovenske šole sporoča,

be prizadetih delavcev. Vsemu temu je treba še dodati pomanjkanje pravnih in koordinacijske dela.

Ob ustoličenju pokrajinskega odbora v Trstu (21.12.1970) je bil položaj v Trstu prav tako težaven in zapleten, kakor v drugih italijanskih pokrajinah, ali pa še bolj, saj so posebnih predpisov, ki se tičejo naše pokrajine. Tudi v Trstu je zelo občuteno pomanjkanje osebja in to v kratkem času izpolniti ni mogoče.

V prvih petih mesecih se je pokrajinski odbor ukvarjal predvsem s preučevanjem prizivov, kar zahteva precej časa. Kljub težavam pa je odbor v dobi od 11.1. do 30.4. definiral 947 prizivov. Ugodno je bilo sprejeti 706 prizivov, zavrnjenih pa 251. Omeniti je treba, da je po starem sistemu razpravljal o prizivih osrednji izvršni odbor v Rimu, sedaj pa o tem razpravlja in odloča pokrajinski odbor. Pričeto so prej morali čakati približno 12 mesecev in še več, večkrat pa so se celo morali obračati za pomoč na sodno oblast.

Poleg preučevanja prizivov je pokrajinski odbor opravil v teh mesecih tudi drugo važno delo in se je lotil reševanja nekaterih pravnih vprašanj. Ena izmed glavnih nalog, ki si jih je prevzel odbor, je tudi ugotovitev podjetij, ki ne plačujejo socialnih dajatev ali prijavljajo skrajne prejemke delavcev. Ta pojav je v Italiji zelo resen; računamo namreč, da neplačane socialne dajatve znašajo v Italiji nad 1400 milijard lir letno, t. j. približno 25 odst. vseh socialnih dajatev. Krajevna komisija je ugotovila, da imamo tak pojav, čeprav ne tako resen kot v drugih italijanskih pokrajinah, tudi v Trstu in da je treba stalno nadzorovati približno 25 odstotkov tujakinskih podjetij.

Burlo je ob zaključku svojega poročila še dejal, da bodo v kratkem ustanovili posebno komisijo za preučevanje socialno-ekonomskih stanja v naši pokrajini, v kateri samo zavod INPS izplačuje nad 80.000 pokojnin.

Iz diskusije in navedenih statističnih podatkov je razvidno, da je v preteklem letu zavod INPS na Tržaškem izplačal 379.239.000 lir za skupno 81.616 pokojnin, 278 milijonov 337.000 lir prispevkov za brezposelne, 3.731.735.000 lir za dru-

žinske doklade itd. Skupno je zavod izplačal v lanskem letu 44 milijard 588.401.000 lir.

Pokojninam in invalidninam, ki jih izplačuje zavod INPS, je treba pristeti še približno 20.000 pokojnin in invalidnin drugih socialnih zavodov. Tako imamo približno 100.000 pokojnin in invalidnin v pokrajini, ki šteje okrog 305.000 prebivalcev. V nekaterih primerih gre sicer tudi za dvojno pokojnino, vsekakor pa lahko računamo, da je v naši pokrajini nad 70.000 upokojencev in invalidov. To je dokaj porazna ugotovitev in dokazuje, da je sorazmerno malo mlade delovne sile.

ZADNJA PREDSTAVA SEZONE SG 1970-71

Mariborčani v gosteh z Anouilhovo komedijo

Tržaško občinstvo je igro dobro sprejelo - Danes ponovitev

«Še sreča, da smo vsi tako smešni, če ne bi bila ta zgodba res, preveč žalostna...». S temi besedami, ki jih postavi v usta enega svojih junakov, se Jean Anouilh v celoti razgalja pred gledalci, ko mu posreduje, zdaj že tridesetletni, staro komedijo «Ardele ali Marjetica», ki smo jo sinoči gledali v izvedbi SNG iz Maribora v Kulturnem domu.

Za kaj pravzaprav gre v «Ardele ali Marjetici»? Na kratko povedano, nam francoski dramatik v lahkonem gledališkem slogu predstavi pravzaprav «klovnsko ljubezen», pri tem pa z grenkobo in cinizmom sečira, kot zdravnik mrlica, vse njene žiljenske procese, okoli katerih spleta objestni humor in tragikost.

Zaradi pozne ure nam pričujoči zapis ne dopušča, da bi se dalj časa zauzeli pri samem delu in gledališki postaviti v izvedbi mariborskih gledališčnikov, kar pa bomo storili v eni izmed naših prihodnjih števil. Za zdaj le to, da je bila sama predstava dostojna, ansambel SNG iz Maribora pa je z domaćim posredstvom Anouilhovega umetniške sporočila, ki je marsikje doživelo svoje opravilo in pomen.

Številno občinstvo, ki je napopolno dvorano Kulturnega doma, je na koncu s toplim ploskanjem pozdravilo mariborske umetnike, ki bodo danes ponovno še enkrat ponovili to francosko komedijo.

Sindikalni sestanek slovenskih profesorjev

Tajništvo sindikata slovenske šole sklicuje za torek 18. t.m. ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani sestanek profesorjev, ki učitjo na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah, da bi se pomenili o usposobljenosti izpitih o natečaju za stalna mesta in o zakonih 603 in 468 (Bellisario I. in II.), ki sta bila te dni raztegnjena na slovenske šole.

V uradnem listu št. 118 z dne 12. maja je bil namreč objavljen ministrski odlok z dne 31. marca, ki omogoča tudi profesorjem na slovenskih šolah v Gorici in v Trstu, da so deležni ugodnosti in olajšav, ki jih določata za prehod v stalni stalež kraj omenjenega zakona. Po teh zakonskih predpisih bodo postali stalni profesorji na slovenskih šolah tisti, ki so učiteli na slovenskih šolah v Gorici in Trstu vsaj dve leti med šolskimi leti 1949/50 do 1960/61 ali vsaj eno šolsko leto med

Lepa uveljavitev orkestra Glasbene matice v Kopru

V okviru prireditve ob obnem zboru Slovenskega zdravniškega društva v Kopru je pretekli teden nastopil v Kopru godalni orkester Glasbene matice, ki je pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra in s solistom violinistom Zorkom Hrvaticem izvedel dve koncerta: Jesen in Zimo iz znane Vitoldijeve skladbe «Štirje letni časi».

Koncert je bil v dvorani glasbene šole, ki so jo poslušali, predvsem udeleženci občnega zbora zdravniškega društva, lepo napolnili in z iskrenim odobravanjem pozdravili kvaliteten izvajanje ansambla in solista.

Pristno občinstvo je pozdravil dr. Branko Salamun, primarij splošne bolnišnice v Kopru in še posebej goste iz Trsta.

Po koncertu, pri katerem sta nastopila tudi pianist dr. Blinc, primarij bolnišnice v Brezici in mezosopraniščka Dergancova, je skupni občini Koper priredil v prostorih hotela Triplav sprejem, ki je potokele v priskrbenem vzdušju.

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom
GOSTOVANJE DRAME SNG
IZ MARIBORA

Jean Anouilh
ARDELE
ALI MARJETICA

Prevedla: Radojka Vrančić
Scenograf: Sveta Jovanović
Kostumograf: Vlasta Hegedušić
Režiser: ALES JAN

DANES, 16. t. m. ob 16. uri
(Aponna red B - nedeljski popoldanski), okoliški in mladinski (v sredo)

Avtobusa za nedeljsko predstavo dne 16. maja ob 16. uri:
Avtobus št. 1: Trnovca 14.45, Prečnik 14.50, Cerovlje 14.55, Vižovlje 15.00, Sesljan 15.05, Nabrežina 15.15, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.
Avtobus št. 2: Veliki Repen 14.40, Briški 14.45, Mali Repen 14.50, Zgonik 15.00, Salež 15.05, Sv. Križ 15.10.

Slovensko gledališče v Trstu

DANES, 16. t. m. ob 20.30 v kinodvorani v BAZOVICI

v torek, 18. t. m. ob 20.30 v kinodvorani v SKEDNJU

Vitaliano Brancati

RAFFAELE

(komedija v treh dejanjih s prologom)

Slovenski klub
v torek,
18. maja
ob 20.30

priredi

DRUŽABNI VEČER

z nastopom skupine harmonikarjev Glasbene matice.

Za zaključek sezone vlnjudo vabljeni člani in prijatelji Slovenskega kluba!

Amaterski oder Prosek - Kontovel

DANES, 16. maja ob 17. uri v Pinžarjevem domu na Opčinah

Norman Krasna

DRAGA RUTH

Veseloigra v šestih slikah

Vljudo vabljeni!

SPD Tabor - Opčine in PD Ivan Grbec - Skedenj

priredita v nedeljo, 23. t.m. ob 18. uri v Kulturnem domu

Ribičičev večer

Sporod: uvodna beseda (Miroslav Košuta)

ČUDODELNA SRAJCA (enodejanka)

SKRATI (dvodejanka)

Karlo Škabar «Pri Skopelkih», Veliki Repen 23, toči pristni domači teran.

in bolničarka Maria Ballari; uradnik Nicotano Sardo in uradnica Clara Rosini; tehničar uradnik Dušan Raseni in delavka Adriana Renzi; hidravlik Bruno Qualizza in frizerka Loredana Gropazzi; univ. student Tullio Gombac in učiteljica Elvia Dovgan; inženir Luigi Scattori in gospodinja Violetta Mondo; letalski tehnik Giovanni Battisti Grassi in učiteljica Elvia Scobogna; učitelj Franco Musi in študentka Mariagrazia Renieri; mizar Pasquale Pirchio in gospodinja Angela Esposito; električar Giorgio Beltrani in prodajalka Luciana Bisacchi; uradnik Federico Pacorini in študentka Elizabetta Guastalla.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Busolini, U. P. Revoltella 41, Pizzuti-Cignola, Korzo Italija 14, Prendini, U. T. Vecellio 24, Seravalle, Trg Cavana 1.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Esculapio, U. Roma 15, INAM, Al Cammello, Drev. XX. septembra št. 4, Alla Maddalena, U. Istria 35, Chiari-Crotti, U. Tor S. Piero 2.

LOTERIJA

BARI 67 60 2 88 9

CAGLIARI 84 77 22 6 39

FIRENCE 81 26 30 55 74

GENOVA 69 47 10 59 67

MILAN 40 86 57 16 6

NEAPEL 27 31 89 84 53

PALERMO 25 33 89 90 58

RIM 88 86 25 74 43

TRIN 4 68 35 12 89

BENETKE 81 17 41 80

ENALOTTO

2 2 2 X 1 1 2 1 2 X 2

Kvota: 12 točk - 30.137.000 lir, 11 točk - 353.100 lir, 10 točk - 30.200 lir.

GLASBENA MATICA - TRST

V sredo, 19. maja 1971 ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega doma

KONCERT MLADINSKEGA ZBORA RTV LJUBLJANA

Dirigent: MATEVZ FABIJAN

Sporod obsega vrsto umetnih in narodnih pesmi, med njimi tudi pesmi primorskih skladateljev: Vrabec: Jutranja Kogor: Metuljček pa še priljubljene priredbe narodnih: Na Gorenškem je fletno, Pojdam u Rute, Bom sou na puanline itd.

Obisk koncerta pripravljamo zlasti osnovnošolski in srednješolski mladini.

Vstopnina za dijake 200 lir in za odrasle 500 lir.

Razstave

NATURA VIVA - TRZASKI EXOTARIUM, Drevored XX. septembra 31. Razstava in trgovina tropičnih, sladkovodnih in morskih rib eksotičnih živali (sesalcev, ptic, pisčic, dvoživk). Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure. Zares spektakularna razstava.

V mestni galeriji v Piranu je do 23. t.m. odprta razstava na temo «Knjiga - most med narodi». Kulturni spomeniki slovenske obale, Arhivske znamenitosti starega Pirana.

V umetniški galeriji «Cartesius» v U. Giulia 10 razstavlja te dni vrsto svojih kipov, risb in grafik kipar Luciano Ceschia, Ceschia bo razstavljal v Trstu do 23. maja.

V galeriji «La Lanterna» v Ulici sv. Nikolaja 6 je razstava del Antonia Guaccia. Razstava bo odprta do 28. maja.

19. redni občni zbor SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE bo v nedeljo, 13. junija 1971 ob 9. uri v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

Šolske vesti

Srednja šola SIMON GREGORČIČ v Dolini prireja v sodelovanju z združenjem staršev pogovor za okroglo mizo o temi: Izvenskole udeleževanje naše mladine. Pogovor bo v sredo, 19. maja v prostori Mladinskega krožka v Dolini. Začetek ob 20.30.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Barkovlje, U. Cerreto, vabi na predavanje prof. Borisa Pahorja o knjigi «Skarabje v sruca», ki bo v ponedeljek, 17. maja ob 20. uri. Vljudo vabljeni vsi.

Izleti

Prosvetno društvo Ivan Grbec v Skednju priredi v četrtek, 20. t.m. izlet v Benetke. Vpisovanje za izlet je vsak dan od 17. do 19. ure v društvenih prostorih. Prosimo zainteresirane, da pohitijo z vpisovanjem.

P. d. «Vesna» priredi v nedeljo, 23. t.m. izlet k Pribičevim jezerom. Vpisovanje in informacije v baru Ljudskega doma in v mali dvorani «A Sir» vsak večer od 20. do 23. ure.

Prosvetno društvo France Prešeren iz Boljuna priredi v nedeljo, 23. maja t. l. izlet v dolino Trente do izvira Soče. Cena izleta s kosilom 3.000 lir. Vpisovanje pri Slavi Slavec in Gabrijele Jerzal.

SPDT priredi v nedeljo, 23. maja ob ovetenju narciz avtobusni izlet na SPANOV VRH in na GOLICO (na Spanov vrh pelje sedežnica). Vpisovanje v U. Geppa 9, do vključno srede, 19. maja.

Mali oglasi

«CITROEN» - mehanika delavca. Sa Samaritani in Mico in prodaja nadomestnih delov. U. Rittmeyer 4/a.

IMATE RESEN NAKEN, da si počistite ZVLJENJSKEGA DRUGETI osamljeni, pogrešate toplih besed in družine? Se želite izogniti avanturam, neresnici in izkoriščanju, neuglednemu spoznavanju na cestah in po lokalnih? Pilište nam, ali pa nas obiščite. Pri naših odgovorih - na kverni - označe našega podjetja. Tajnost vam je zagotovljena. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE. Ljubljana. Pletarškova 24.

NA OPČINAH ob Narodni ulici v bližini odcepa za Repentabor so v gradnji dve - tri in večsobna stanovanja v vrstnih hišah. Informacije na gradbišču od 13. do 16. Gradbeno podjetje Petra, tel. 908-21.

RABLINO SEDLARSKO ORODJE prodam. U. Gaspare Gozzi št. 1.

ISCIMO SNAZILKO za zaveščice za mačke na Opčinah. Enkrat tedensko po ves dan, ostale dni pa po eno uro. Javiti se na tel. 229-116 vsak dan med 8. in 12. uro.

ISCIMO poldelavko ali delavko frizerico, ki si želi izboljšati plačo in stalno službo. Telefonirati na št. 73094. (blizu Sv. Justa).

NA OPČINAH se je zgubila psica, angleška setter, črno-bele barve. Najdišči naj telefonirajo na št. 229143 ali na 822678. Dobra nagrada.

VAJENCA - DELAVCA Iscemo za stalno namestitev za predelavo plastičnih mas. Zglašite se v Mavih njah št. 49 v delovnih urah.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Z današnjo predstavo komedije «Maldobrie», ki bo ob 16.30 se uradno zaključila dramska sezona Teatra Stabile 1970/71.

Kino

Nazionale 15.00 «Madcaps» (Il fronte della violenza). Tom Stern, Arlene Martel. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 15.00 «Robinson nell'isola dei corsari». Film Waltera Disneya. Technicolor.

Eden 15.30 «Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto». Gian Maria Volontè, Florinda Bolkan. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Grattacielo 15.00 «Erika». Pierre Brice, Patrizia Vioti, Bernard De Vries, Giuseppe Fortis. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.00 «L'ultimo omicidio». Alain Delon, Ann Margret, Van Heflin, Jack Palance, Tony Muntante. Ornobel film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Rizi 15.00 «La pelle di Satana». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 14.30 «Uno straniero a Paso Bravo». Western - technicolor. Antony Steffen in Giulia Rubini. Filodrammatico 15.00 «Nelle pieghe della carne». Technicolor. Annamaria Pierangeli in Eleonora Rossi Drago. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 15.00 «Una prostituta al servizio del pubblico e in regola con le leggi dello Stato». Giovanna Ralli. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 15.00, zadržba ob 21.45 «Walterio». Rod Steiger. Technicolor. Cristallo 15.00 «Al soldo di tutte le bandiere». Charles Bronson, Tony Curtis. Technicolor.

Capitol 15.00, zadržba predstava ob 22. uri. «Il gatto a nove code». Karl Malden. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Moderno 14.30 «Quando le donne avevano la coda». Giuliano Gemma, Santa Berger. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom. Zadržba dan.

Vittorio Veneto 14.45, zadržba ob 21.45 «La confessione». Yves Montand, Simone Signoret. Film Coste Gavras.

Ideale 14.30 «La squadriglia dei falchi rossi». David McCallum. Technicolor.

Astra 15.00 «La carica del 101». Technicolor. Dodatek slikanica Waltera Disneya: «Pierino e il lupo». Technicolor.

Abbazia 14.30 «Borsalino». J. P. Belmondo, Alain Delon. Technicolor.

KINO NA OPČINAH

predvaja danes ob 15. uri barvni animirani film: LA BATTAGLIA DI EL ALAMEIN

Igrajo: Robert Hossein, Ira Fürstberg in Frederik Ståfod

O' GANGEIRO

RAZGOVOR O REGULACIJSKEM NAČRTU REPENTABRSKE OBČINE

Tako važne zadeve se ne smejo obravnavati na birokratski in paternalistični način

Zakaj ni bila ustanovljena posebna komisija? - Obč. svetovalec PSI Celja predložil utemeljene pripombe

Te dni je zapadel rok za predložitev ugovorov in pripomb k spreminjalnim predlogom za regulacijski načrt repenabrske občine. Kot smo že poročali, je repenabrski občinski svet odobril spremembe regulacijskega načrta z večino glasov na seji 27. februarja, potem ko so svetovalci Napredne liste (PSI in KPI) zapustili sejo v znak protesta.

Svoje pripombe je predložil tudi občinski svetovalec Pavel Colja (italijanska socialistična stranka), s katerim smo se te dni posvetovali o tej zadevi. Potrdil je svoje izjave na seji občinskega sveta in še posebej poudaril, da je bilo ravnanje občinske uprave pri sestavljanju poravnke regulacijskega načrta čudno, nedosledno in nedemokratično. Občinski odbor (LSS) namreč ni čutil potrebe, da bi se ustanovila komisija, v kateri bi morali biti tudi slovenski strokovnjaki in predstavniki opozicije.

Zapravičena je bila torej, je poudaril Colja, lepa prilika, da bi se ustavilo na poti, ki vodi do birokratskega in paternalističnega načina dela. Kdo bo pa preučil ugovore in pripombe, če niti zdaleč ne bo imenovana komisija? Birokratsko in paternalistično se take stvari ne morejo in ne smejo reševati, je zaključil svetovalec Colja.

Svetovalec Pavel Colja je predložil naslednje pripombe glede regulacijskega načrta repenabrske občine:

«Če upoštevam značilnosti naselja, poljedelsko in turistično usmerjenost ozemlja, njegov možni razvoj ter splošno urbanistično in gradbeno pravila drugih kraških občin za ohranitev in valorizacijo naravnega okolja in kulturnih dediščin Kraškega muzeja, opazim predvsem nesoglasje med čezmerno razvojem naselja, ki ga predvideva regulacijski načrt, in dejanskimi potrebami ter dinamiko razvoja. Regulacijski načrt predvideva trinajstkratni porast

sedanjega prebivalstva, ki bi tako lahko naraslo kar na 8579 oseb. Pri tem se ne upoštevajo stroški za vse potrebne infrastrukture, ki bi bremenili občinsko upravo, pospeševanje zemljiške spekulacije in popolna etnična sprememba občine z raznarodovanjem slovenskega življa.

Razvoj naselja vzdolž cest proti Perčjemu dolu, med Poklonom, Celom, Velikim Repnom ter v smeri proti športnemu igrišču in Brisčkom, ni v skladu s tradicionalno strukturo kraških naselij, predvideva trakt razvoj vasi, kar je povsem neskladno z geografskim značajem Kraškega muzeja. S takimi gradbenimi predpisi in obvezami se po novem regulacijskem načrtu razvija vsa obina »B« — cona razširjenja stanovanjskih centrov.

Kar zadeva cono »A« stanovanjskih centrov, je predvidena možnost gradnje ločenih hiš, oblika, ki je popolnoma tuja kraškim vsem. Če sami gradbeni predpisi dovoljujejo, kar velja tudi za cono »B«, da se zanemari tradicionalni način zidave kraških naselij. Menim, da je za Veliki Repen, ki ima posebne kraške značilnosti, saj je v njem Kraška hiša in je predvidena ustanova kraškega muzeja, nujno potreben podoben načrt, ki naj ohrani in valorizira nenemirno premoženje. Veliki Repen je med drugim kraj turistična točka in istočasno vasi študijskih srečanj znanstvenikov, ki preučujejo kraške značilnosti.

Naj omenim, da je cona »B«, ki je namenjena skupinski ali javno-koristni gradnji, namenjena povsem slučajno, samo zato, ker so tista zemljiška območja last. Podpisani je mnenja, da lokalizacija te cone mora nujno ustrezati kriterijem funkcionalnosti in ugodnosti glede na razdaljo med naseljenimi centri.

O coni »C« — kmečki conaj, naj dodam, da predvideni predpisi ni-

so v skladu z nameni, ki jih ta cona predstavlja. Gradbeni koeficient 0,75 kub/m. kv/m. je namreč večji od tistega, ki je predviden za cono razširjenja stanovanjskih centrov (»E«) in sama najmanjša površina zemljišča, predpisana za 3000 kv. m., jo oblikujejo bolj v cono vil kot v kmečko cono. To je v nasprotju z važnostjo, ki jo sama občinska uprava pripisuje poljedelstvu in splošnim podatkih, ki spremljajo urbanistična in gradbeno pravila. To velja predvsem za kraški teren, ki ni važen samo z ekonomskega vidika, ampak predstavlja tudi močno turistično privlačnost.

Podpisani zato zahteva, da občinska uprava vnese v conso porazdelitev občinskega ozemlja in v gradbene predpise in obveze regulacijskega načrta tehnične spremembe, ki izhajajo iz zgoraj navedenih pripomb.

Daljši članek o Zeleni objavljamo na 6. strani.

Spominska svečanost za Zelenom v Senožečah

Včeraj ob 10 uri je bila v Senožečah pred spomenikom padlim borcem kratka svečanost v spomin 30-letnice smrti Danila Zelena, odločnega protifašističnega borca za pravice primorskih Slovencev.

V prisotnosti nekaterih bivših Zelenovih sodelavcev, je predstavnik krajevnega ZB na kratko orisal Zelenovo življenje in njegov prispevek v narodnosvobodilnem boju. Na slovesnosti so nastopili učenci in učenke krajevnih osnovnih šol s recitacijami pesmi in odlomki slovenskih naprednih pesnikov in pisateljev.

Daljši članek o Zeleni objavljamo na 6. strani.

OB 50-LETNICI MAREŽANSKEGA UPORA PROTI FAŠISTOM

Danes osrednja proslava v Marezigah z govorom predsed. IS SRS Kavčiča

Zanimiva in bogata razstava v koprskem Pokrajinskem muzeju

Koprski občina slavi svoj občinjski praznik na dan 15. maja. Na ta dan leta 1921 so namreč prebivalci Marezig in okolinskih zaselkov poznali v beg skupino koprskih fašistov, ki so prišli v Marezige iz zivata. Ker je letos 50 let od tega, ko Slovensko loto zgodovinskega dogodka, so letošnje proslave temu primerne in je teh praznovanj toliko, da se že več dni vrstijo druga za drugo. Danes popoldne pa bo osrednja proslava v Marezigah, kjer bo na zaključnem zborovanju govoril predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič.

V ta okvir spada tudi razstava, ki jo je pod naslovom »Upor v Marezigah« pripravil v atriju koprskega muzeja Pokrajinski muzej.

Na vabilo pobudnikov te prireditve in sicer komiteja obalne konference zveze komunistov, obalne konference socialistične zveze delovnega ljudstva, obalne sindikalnega sveta ter obalne zveze združenih borcev NOV se je včeraj ob 11. uri dopoldne v počastitev že omenjene obletnice ter 30. obletnice vstaje slovenskega naroda, zbralo v atriju koprskega muzeja na otvoritveni razstavi lepo število gostov in povablencev, med katerimi smo videli tudi veliko predvojnih revolucionarjev, spomeničarjev, španskih borcev in predstavnikov oblasti. Go-

st je pozdravil ravnatelj muzeja prof. Janez Kramar, ki se je zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspehu razstave, nato je poudaril, da se je osebo muzeja trudilo predvsem za to, da bi prišlo do zgodovinskih resnic tega do-

godka. Pri tem je poudaril da to ni bilo lahko, da pri zbiranju zgodovinskih materialov naletavali na težave, posebno v zvezi z materiali o sodnem procesu, da ne govorimo o arhivu tedanjega generalnega civilnega komisarja, ki da je še vedno pod zaporo in je torej celo za take primere nedostopen. Da bi se temu odpravilo, so izkoristili ves tedanji tisk, slovenski in italijanski, in vseh političnih tendenc ali svetovnih razporov.

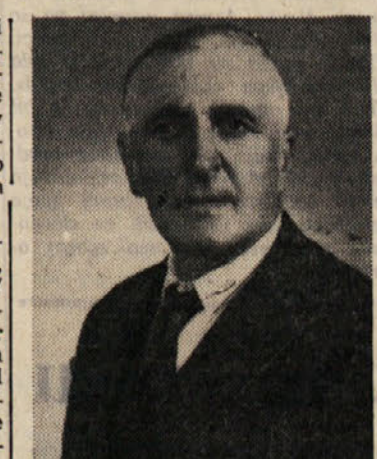
Po končani svečanosti so se ljudje zgnili okoli velikih panojev po prostornem muzejskem atriju in na katerih je razvrstjen material: fotografije in fotokopije najrazličnejših dokumentov iz tedanje dobe, dokumentov, ki prikazujejo narodnostne razmere v Slovenski Istri in na Primorskem nasploh, predvojnile priprave, o volilni kampanji, končno vstaje na vrsto sam upor, sledijo nato še volilni rezultati in kazenski pohodi fašistov, na koncu je še osvoboditev zadnjega kazenskega. Razstava je kar se da temeljita in daje nazoren pregled tedanjih razmer v naših krajih in tudi dokazani, seveda prvenstveno dogodkov v Marezigah.

Po otvoritvi razstave so se gostje zbrali v restavraciji sosednjega hotela »Galeb« na tovariški sprejem, ki so jim ga pripravile v začetku omenjene družbene organizacije — pobudnice prireditve. Tu je goste pozdravil sekretar komiteta obalne konference ZKS Tomaž Bizal, ki je prikazal, kako se je primorski človek v času fašizma spreminjal v puntarja, zaradi česar

Zadnje slovo Brežanov od Andreja Maverja s Krmenke

V sredo popoldne smo spremlili na zadnji poti na bolnijsko pokopališče Andreja Maverja iz Krmenke. Njegov pogreb, ki se ga je udeležilo veliko število domačinov iz vasi v Bregu ter drugi iz Gabrovice in Ospe, je pokazal, kako je bil pokojnik poznan in priljubljen med našimi ljudmi.

Pokojni Andrej se je rodil 21. novembra 1889 v Gabrovici pri Ospe, kjer se je naselil njegov oče. V Ospe je dokončal ljudsko šolo, nato pa se je izučil za kovača, kar je bil že poklic njegovega očeta in deda. Po očetovi smrti je prevzel domačo delavnico in marljivo delal za svojo družino. Leta 1941 se je oženil z Marijo Tul iz Mačkove.

velj. Imela sta tri otroke, od katerih sta živa še dva, kajti sin Danilo je padel v narodnosvobodilni borbi.

Dokler niso fašisti zaradi naših ustanov, šol in društev, se je pokojnik udeleževal v pevskem društvu v Gabrovici. Kot nešteto drugih naših ljudi, ki so bili zavedni Slovenci, je tudi on poskušal fašistične zapore. Bil je preganjan in večkrat so ga fašisti napadli. Že od začetka je bil na strani svojega ljudstva ter pomagal in sodeloval v NOV. Leta 1944, ko so podpirali fašisti in nacisti požgali Gabrovico, je Andrej izgubil in plamenih svoje hiše ženo in mater. Oba sinova sta bila takrat pri vojakih, pa tudi hčerke ni bilo tistega dne doma, tako da so se Andrejevi otroci rešili.

Takoj po osvoboditvi se je preselil v Komen k sinu Emilu, kjer si je postavil novo delavnico in delal do pred nekaj leti. Leta 1950 se je drugič oženil z Ano Starc, ki mu je pomagala in stala ob strani do zadnjega dne. Andrej namreč po tistem tragičnem dnevu, ko je zgubil ženo in mater, ni bil več tisti, tako da je vedno bolehal. V zadnjem času se mu je zdravje poslabšalo, pred nekaj dnevi so ga odpeljali v tržaško bolnišnico, kjer je v terek za vedno zatislil oči.

Naj mu bo lahka breška zemlja, ki jo je pokojni Andrej zelo ljubil, hudo prizadetim svojcem pa izrazimo svoje globoko sožalje.

M. M.

Akcija za spomenik NOB v Bazovici dobro napreduje

Lepa gesta divaške godbe, ki je del honorarja ob 1. maju odstopila za postavitev spomenika

Diviška godba na bazovskem trgu ob letošnjem 1. maju

Akcija za postavitev spomenika padlim borcem in žrtvam NOB v Bazovici zelo lepo napreduje. Najbolj razveseljuje pa je, da prihajajo v sklad za spomenik poleg prispevkov posameznikov tudi pri-

spevi od raznih in tradicionalnih praznovanj.

Prvi so se izkazali dijaki, ki so prispevali za spomenik dobiček od pustnega rajanja, za njimi pa so se postavile tudi naše žene ob prazniku 8. marca.

Posebno lepo je bilo v tem smislu tudi letošnje prvomajsko slavlje, ki je bilo posvečeno tudi 30-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte. V goste nam je za to prilostnost prišla godba na pihala iz Divače in uprizorila budnico ne samo v Bazovici temveč tudi v Padričah in v Gropadi ter se nato ponovno vrnila v Bazovico. Za kritje stroškov je poštvovalni podpredsednik akcijskega odbora Pepi Zagar zbral v vasi kar 87.000 lir. Izkazali pa sta se tudi vasi Padriče in Gropadi, da sta prispevali vsaka po 10.000 lir.

Zredno lepa pa je bila gesta godbenega društva iz Divače, ki je od svojega že tako skromnega honorarja odstopilo 10.000 lir oziroma eno tretjino za naš spomenik.

Ko smo omenili prispevke posameznikov pa je treba povedati, da so med darovalci taki, ki že več let ne prebivajo v Bazovici, pa celo taki, ki sploh niso Bazovci in v Bazovici tudi nikoli niso živeli.

Vsem se bazovski akcijski odbor prav pristočno zahvaljuje v pripravi, da bodo sredstva v skladu za spomenik tudi v bodoče tako hitro naraščala. Navedeni primeri naj bodo za vzgled in pohvalo Posebej pa se zahvaljuje godbenikom iz Divače in njihovemu kapelniku Radu Skabarju, Padričarjem in Gropajcem ter že vnaprej še vsem tistim, ki se bodo naši akciji še pridružili.

Predsednik: Ivan Mirko Krizmančič

Dolina št. 40

tel. 238116

Posebna potreba ob slavnostnih priložnostih: poroke, rojstva, imenidani, blagde, druge slavnosti. — Možnost prenočitve. — Izbrana jedila in pišča. Ob sredah zaprto.

VČERAJ V MAVHINJSKI OSNOVNI ŠOLI

Prisrčna prireditev otrok je bila posvečena materam

Poleg vrste recitacij so otroci prikazali tudi nekaj zanimivih prizorčkov in zapeli nekaj otroških pesmic

V slovenskih šolah je že običaj, da ob zaključku šolskega leta pripravijo večje ali manjše šolske prireditve, ki se jih udeležijo poleg otrok, ki šolo obiskujejo, učiteljice in tudi starši, navadno le matere.

Včeraj je bila taka zaključna prireditev v osnovni šoli v Mavhinjah. Pravzaprav ni bila to samo prireditev ob koncu leta. Slovenski učiteljci — Mileva Martelanc — Vener, ki poučuje prvi in drugi razred, in Marija Floridan — Tinta, ki poučuje tretji, četrti in peti razred — sta namreč sklenili, da združita zaključno šolsko prireditev s predstavo, ki naj bi bila posvečena materam. Zaradi tega nista čakali na zadnje dni pouka, temveč sta jo pripravili že sedaj.

Nekaj besed najprej o sami osnovni šoli v Mavhinjah. V vasi, ki je skoraj na robu Tržaškega ozemlja nekoliko zanemarljena in zapostavljena. V Mavhinjah sta tako slovenska kot italijanska osnovna šola. Slovensko šolo obiskuje skupno 18 otrok, ki so razdeljeni v dve skupini, kot smo že omenili: prvi in drugi razred — skupno sedem otrok (2 deklici in pet fantov); tretji, četrti in peti razred — skupno 11 otrok (9 deklic in trije fanti). Italijansko osnovno šolo obiskuje skupno sedem otrok in vsi so v drugi stopnji, torej v tretjem, četrtem in petem razredu. Zdi se, da bodo prihodnje leto ukinili to šolo in bodo morali otroci vsak dan hoditi v šolo do Sesljana, slovenska šola pa bo baje pridobila tri otroke ali celo štiri. Med pogovorom z učiteljicama smo izvedeli, da obiskujejo šolo v glavnem sinovi delavskih družin. Nekateri so sinovi železničarjev, delavcev iz bližnje papirnice ali še redkih družin, ki se preživljajo s poljedelstvom (v vasi sta samo še dve taki družini).

Malo po enajsti uri so se torej v največjem razredu mavhinske osnovne šole začele zbirati matere. Učiteljci sta v za prireditev pripravljeno razred posedli tudi otroke, ki so nestrno pričakovali, da bodo začeli z recitacijami, prizorčki in pesmimi.

Otroci iz četrtega in petega razreda so kar pogumno začeli z recitacijami, ki so bile vse posvečene materam. Vrsta je bila nato na mlajših iz prvega in drugega razreda, ki so recitali nekaj šaljivih pesmic. Najmlajši so nato prikazali dva prizorčka: »Zgodbo divih medvedkov« in »Rdečo kapičo«. Po daljši recitaciji so otroci iz četrtega in petega razreda prikazali še zgodbo »Če mame ni doma«, nakar so vsi skupaj zapeli. Navzoče matere pa je pričakovalo še presenečenje: vsak otrok je podaril materi sopek cvetja, v katerem je bila duhovito skrita lesena kuhalnica, na katero so otroci narisali stilizirani obraz. Otroci so torej stekli k materam in jim izročili darilce. Vaški nagajivček, po imenu... »Janezek« je s smehom v oči izročil materi sopek in še dodal: »S tistim, kar je vmes, me boš lahko stekla, ko bom nagajal in... če me boš ujele!«

Matere so se vselej razle, učiteljice pa so še nekaj minut zadržale otroke, da so pospravili »odera«.

V Vidmu včeraj ni bilo provokacij

Mobilizacija vseh videmskih in furlanskih antifasistov je očito začela. Skvadristi, ki so se prejšnje dni zbrali v videmskih hotelih in čakali na priliko, da sprožijo val nasilja pod kritjem »trikoloristične« manifestacije, so morali o-stati zaprti v svojih sobah iz Vidma ni vesti, da bi kdorkoli skušal uprizorjati manifestacije.

Vsi sedeži strank, sindikatov in drugih organizacij so bili včeraj popoldne nabit polni. Protifašisti, mladina in delavci, so bili v stalni pripravljenosti, medtem ko so avtomobili s skupinami mladincev krožili po ulicah in pazili, da ne bi nihče tvegala provokacij.

Videmski antifasistični odbor medtem še razmišlja, da bi povezal zmago, ki jo je dosegel s tem, da je preprečil trikoloristični shod, z množično antifasistično manifestacijo ob obletnici ustrelitve skupine videmskih terencev, verjetno še prihodnji teden.

Prispevajte na šolski spomenik v Cerkljem!

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414161
POŽAR ARTEMIO
e vse kraje, tudi v inozemstvu
TOVORNI PREVOZI

UBEM

VELIKA BELGIJSKA LADJARSKA DRUŽBA, V POLNEM RAZVOJU, POTREBUJE PALUBSKE IN STROJNE ČASTNIKE (PRVE, DRUGE, TRETJE ČASTNIKE).

Nudimo belgijsko pogodbo s privlačnimi dohodki, naše resno in dobro znano zavarovanje za primer bolezni in nesreče ter še druge ugodnosti, kot n. pr. plačan dopust za sobote in nedelje, prebrite na plovbi, visoko plačo za nadure itd.

Interesenti naj pošljejo življenjepis na naslov:

UBEM

c/o ELLERMAN & WILSON LINES
Agency Company Limited
Via della Borsa 3
P. O. Box 1380
34100 TRIESTE (ITALY)

ali neposredno na naš sedež v Antwerpnu:

UBEM

Mechelse Steenweg, 150
2000 Antwerp - Belgium

Jamčimo za takojšen odgovor.

Za nadaljnje in podrobnejše informacije obrnite se neposredno na naš glavni sedež v Antwerpnu.

Naše ladje:

m/v «Loverval»	19.296 t. DW.	s/1 «Zeebrugge»	13.980 t. DW.
m/v «Marly II»	19.296 t. DW.	s/1 «Nieuwpoort»	13.980 t. DW.
m/v «Tielrode»	19.296 t. DW.	s/1 «Heist»	13.980 t. DW.
m/v «Eeklo»	42.000 t. DW.	Ocean tug «Sea Horse»	
m/v «Federal Schelde»	33.680 t. DW.	Ocean tug «Sea Lion»	
m/v «Federal St. Laurent»	33.680 t. DW.	m/v «New Building»	64.000 t. DW.
m/v «Temse»	71.145 t. DW.	m/v «New Building»	64.000 t. DW.
m/v «Zelzate»	20.350 t. DW.	Fruitcarriers:	
m/v «Belval»	20.350 t. DW.	m/v «Frubel Europa»	309.540 cub. ft.
m/v «Chertal»	20.350 t. DW.	m/v «Frubel America»	309.540 cub. ft.
m/v «Charleroi»	20.350 t. DW.	m/v «Frubel Prinses Paola»	321.690 cub. ft.
m/v «Turandot»	30.000 t. DW.	m/v «Frubel Africa»	321.690 cub. ft.
m/v «Titus»	30.000 t. DW.	m/v «Frubel Asia»	321.690 cub. ft.
m/t «Stolt Boel»	32.000 t. DW.	m/v «Frubel Oceania»	321.690 cub. ft.

Tudi v Prebenu bodo v kratkem dobili spomenik padlim vaščanom v NOB. Fantje in moške so, kot kaže slika, že pričeli s prostovoljnim delom ob glavni cesti blizu občinske pralnice, kjer bo stal spomenik, za katerega je pripravil načrt arh. Darj Jagodic. Ciprese ob spomeniku je podarila Zveza borcev iz Sežane.

Kako se je v mladem kmečkem fantu iz Doline kovalo jeklo: narodna in napredna zavest - Bitka pri Jelšanah in Stojanova smrt - Žalost soborcev

OB TRIDESETLETNICI NJEGOVE JUNAŠKE SMRTI

Veliki primorski junak DANILO ZELEN je padel že 13. maja 1941 pri Ribnici

Z bojem proti italijanskemu fašizmu je začel leta 1928 - V njem ni bilo niti sence protitalijanskega nacionalizma Organiziral je prepeljavanje italijanskih antifašističnih voditeljev skozi slovenske gozdove - Leta 1935 je podpisal pakt s KPI o pravici do samoodločbe - Ob njegovi smrti je bil ranjen tudi Ferdo Kravanja

Kakšna je bila Italija med dvema vojnama od 1918-1941 v svojih novih pokrajinah, naseljenih s Slovenci in Hrvati? Takšna, da bi bilo res čudno, če se ne bi bili Slovenci in hrvaški ljudje na Primorskem in v Istri puntali. Saj so poznali le trdo nerazumevanje vojaške uprave, guvernerjev in komisarjev do 1920 in nato že podivjane strahote fašizma vse do konca te medvojne Italije v septembru 1943, ki se je sesula kot država v neogibnem bankrotu.

Slovenci in Hrvati so se upirali nenehno skozi vso medvojno obdobje, ker so hoteli reševati svojo kožo in zemljo pred fašističnimi škvalci in pred nezakonito samovoljo fašističnega državnega aparata. Najvišje je šinil zibel upora v Kriški vstaji in Labinjski republiki ter v akcijah bazojske organizacije proti fašističnim raznarodovalcem.

V ilegalnih organizacijah, ki so se porodile iz ruševin slovenskih prosvetnih in mladinskih organizacij, je prevzel vodstvo Danilo Zelen s svojo uporno osebnostjo leta 1928.

To je bilo takrat, ko je italijanska država začela zanikati bičanje slovenske in hrvaške narodne manjšine v Italiji in prepovedovala slovensko in hrvaško govorico.

Poleti 1928 je Danilo Zelen skupaj z Ivom Grahovcem, mladim slovenskim pisateljem, prišel ilegalno čez mejo na ilegalno kulturno zasedanje slovenskih dijakov v skriti vasi Čvetozar na banjski planoti. Zelenova težka oborožitev je molče sam po sebi vnesla nov moment v živahne dijaške razprave: kaj delati v surovi protislovenski fašistični stvarnosti.

Pri Danilu Zeleni pa ni šlo samo za enkratno ukovito nastop z orožjem, saj je bilo prav njemu usojeno, da je vpeljal v izbruh slovenskih in hrvaških ljudskih uporov iz obupa metodo organizirane gverile, ki ni nikdar ugasnila, venomer tla, a od časa do časa izbruhnila kot gozdni požar na izsušenih kraških gmajnah, ki so jih zaman teptali fašistični in policijski škornji in se je čisto nekeje drugo razpranile nepricačkano v nove razpoke plamene.

Skupaj s Tonetom Černačem, gozdarskim delavcem iz Prestranka, starim prekaljenim gverilcem Pepijem Kuckcem iz Postojne, kaneje z Justom Godničem, čevljar-skim delavcem iz Komna, Ferdom Kravanjo — Skalarjem, delavcem iz Čezsoče, Francem Foranatom, brezposelnim učiteljem iz Volč in s tolikimi drugimi borci je sestavil že 1. 1928 prvo gverilsko skupino, ki se je v polletih mesecih lela za letom težko oborožena s kratkim gverilskim oržjem premikala po velikih notranjskih gozdovih, po kraških gmajnah in tolnjskih grapah. Obstreljevala je fašistične patrulje, da ne bi s svojo oblastnostjo plašili preprosta slovenskega ljudstva.

Ko je fašizem posnel bujno pooganjočo Zvezo mladinskih društev, so se bujne pogajali po ganjki ilegalne organizacije na Tržaškem. Zelen je prinesel v letih 1929-1930 svoje gverilce s Pivke preko Krasa v najbližjo tržaško okolico, koder so v gornji tržaški okolici in pa v Bregu odprto napadali patrulje in posamezne fašiste. Posebno so vzeli povod na piko redke slovenske fašiste, ki so jih preveč efemistično imenovali »sponarje«.

Zelenova gverilska skupina je v dogovoru z Bldovcem in tovariši napadala domače fašiste, da ne bi mogli izdati slovenskih tržaških ilegalcev, ki so izvajali sabotažne akcije proti italijanskim otroškim vrtcem in proti drugim ustanovam italijanskega fašističnega režima.

Tesno in učinkovito podpiranje slovenske gverilske skupine z ilegalci Bldovčeve organizacije je pripeljala do raznih sestankov na Drači (Razklicnem hribu) in po raznih krajih tržaškega Krasa. Zelen je tržaške ilegalce spodbujal k raznim oblikam nenehnega bojevanja in sabotažnih akcij proti fašizmu, jih je pa svari pred splošno vstajo, ker je točno vedel, da so se najbojevitelj Italijanski antifašisti z Emilijem Lassijem na čelu morali odpovedati splošni vseitalijanski vstaji proti fašističnemu režimu, medtem ko bi slovenski in hrvaški ilegalci in gverilci zaneti upor vzhodno od Tilmenta, kjer je živel slovenski in hrvaško prebivalstvo.

Zelen pa ni uganjal gverilske akcije zaradi gverile same proti fašistični Italiji kot naveden »teroristični« bojev brez dolocene cilja. Pač pa je po narodnoosvobodilnem programu vodstva ilegalne slovenske in hrvaške organizacije, ki je splošna nastala iz brezimnih ilegalnih organizacij in prevzela ime TIGR od najstarejše ilegalne organizacije na Pivki prav zaradi simboličnega imena, sestavljenega iz začetnih imen mest in pokrajin, ki so vključevale slovensko in hrvaško prebivalstvo (Trst, Istra, Gorica, Reka), vodil nekompromisen nenehni boj proti fašistični Italiji, da

bi dosegel glavni cilj — popolno narodno osvoboditev. Ta boj Zelenovih gverilskih skupin, ta nenehna narodnoosvobodilna borba je imela mimo tega še ta smot, da bi zunanji nefašistični svet izvedel, da se Slovenci in Hrvati v Italiji bojujejo na življenje in smrt samo zaradi narodne osvoboditve. A nekaj let kasneje ob razkosanju Jugoslavije med tuje zavojevalce je prav boj vseh jugoslovanskih narodov bil dolgo časa edini resnični boj po fašizmu in nacizmu potlačeni narodov v Evropi. Prav ta oblika gverile je, kot kaže, ustrezna značaju jugoslovanskih narodov, kadar so bili in so v zgodovini pod jarmom tujih osvajevalcev.

Skozi 13 let je Danilo Zelen, od 1928 pa do 1941, od svojega 21. do 34. leta, brez prekinitve, vodil boj za osvoboditev Slovencev in Hrvatov pod Italijo. Toda v tem boju ni šlo samo za boj, surov in krvav, kot je pač vsak boj, temveč je bila v tem boju velika komponenta tudi velikopotezno širjenje legalnega tiska, vrsta slovenskih in hrvaških listov TIGR in celotnega italijanskega antifašizma v njegovi bogati razčlenjenosti.

Kot se je moral Zelen kot velik zaveden Slovenec z vso strastjo in pripravljenostjo boriti za narodno svobodo proti fašistični Italiji, tako ni bilo v njem niti sence protitalijanskega nacionalizma; saj je odprl na široko vrata celotnemu antifašističnemu tisku med slovenske in hrvaške ljudi in ga dal nositi naprej v notranjost Italije.

Skrbno in z ljubeznijo je vodil skozi številne zasede obmejnih fašističnih milic in se slovenske protifašistične ilegalce in sodelavce raznih slovenskih političnih gibanj, ampak so črni TIGR prepeljavali skozi gozdove italijanske antifašistične voditelje raznih italijanskih protifašističnih strank.

Sveveda, kadar je šlo za pot do svobode, pa je Danilo Zelen 1. 1935 podpisal pakt s izvršnim odborom KPI skupaj z drugimi člani Tigrskega vodstva, ali pa v uradnem poimenovanju »Republika Italija« organizacija Slovencev in Hrvatov v Italiji, predvsem prav zato, ker je ta pakt vseboval izjavo italijanske komunistične partije, da priznava Slovencev in Hrvatov pravico samoodločitve.

To priznanje ni padlo kar tako z neba, saj je bilo za Danilom Zelenom v vrstah ilegalne organizacije »TIGR« že sedem let trdega gverilskega bojevanja po kraških gmajnah in sedemletna poplava slovenske ilegalne literature proti fašistični Italiji in še prava povodenj italijanske antifašistične literature v vzhodnih pokrajinah Italije. Skratka, slovensko-hrvaško ilegalno delovanje se je ob koncu 20. let in v prvi polovici tridesetletja let postavilo na prva mesta v evropskem prostoru prav s svojo borbenostjo, ki je edino prinašala uspehe proti fašizmu, a tudi hude žrtve.

V sedanjih časovni odmaknjenosti vzbujajo primerjava taktičnih prijemov narodnoosvobodilnega gibanja jugoslovanskih narodov v drugi svetovni vojni z gverilskim bojevanjem Zelena v okviru TIGR v mirnodopskem času v senci fašističnih ječ in prisilnih delovnih taborov. Neodolno napadajo podobnosti: orozjem na fašistične oborožence pod zaščito noči, nato veliki nočni premiki vodstva, ali pa v uradnem poimenovanju »Republika Italija« organizacija Slovencev in Hrvatov v Italiji, predvsem prav zato, ker je ta pakt vseboval izjavo italijanske komunistične partije, da priznava Slovencev in Hrvatov pravico samoodločitve.

To priznanje ni padlo kar tako z neba, saj je bilo za Danilom Zelenom v vrstah ilegalne organizacije »TIGR« že sedem let trdega gverilskega bojevanja po kraških gmajnah in sedemletna poplava slovenske ilegalne literature proti fašistični Italiji in še prava povodenj italijanske antifašistične literature v vzhodnih pokrajinah Italije. Skratka, slovensko-hrvaško ilegalno delovanje se je ob koncu 20. let in v prvi polovici tridesetletja let postavilo na prva mesta v evropskem prostoru prav s svojo borbenostjo, ki je edino prinašala uspehe proti fašizmu, a tudi hude žrtve.

V svojem obsevnem organizacijskem in političnem delu se je Vidko Bertose pri raznih razmerah in nevarnostih naslanjal na nekatero predvorne komuniste in protifašiste, ki so takrat še ostali na svobodi, predvsem sorazmerno starejši letnike, kajti vojne obveze in mlajše moške so odvedli v tako imenovane »Battaglioni speciali« (posebne kazenske delovne bataljone za tujece) in jih razmeslili v notranjost italijanskega ozemlja.

V veliko oporo in pomoč so mu bile postržovalne istrske žene in dekleta, ki so opravljale za potrebe KPS in OF kurirske, obveščevalne in druge posle. Najpostržovalnejše so vključevali v nastajajočo žensko in mladinski organizacijo SKOJ ter slovenske mladine. Nazorev vpogled v tedanje razmere dobimo iz njegove tedanje korespondence z Alešem Beberjem, ki mu je pošiljal dobro premišljena navodila za delovanje v slovenski Istri. 6

Danilo Zelen

in njegovemu zavezniku nemškemu nacizmu. Pokali so eksplozivne stroje tu pa tam v Juljski krajini pa tudi globoko okoli Lesnane. Vrstili so se napadi. Še več jih bilo pripravljanih. V teku je bila mobilizacija novih ilegalcev, janske antifašistične voditelje raznih italijanskih protifašističnih strank.

Sveveda, kadar je šlo za pot do svobode, pa je Danilo Zelen 1. 1935 podpisal pakt s izvršnim odborom KPI skupaj z drugimi člani Tigrskega vodstva, ali pa v uradnem poimenovanju »Republika Italija« organizacija Slovencev in Hrvatov v Italiji, predvsem prav zato, ker je ta pakt vseboval izjavo italijanske komunistične partije, da priznava Slovencev in Hrvatov pravico samoodločitve.

To priznanje ni padlo kar tako z neba, saj je bilo za Danilom Zelenom v vrstah ilegalne organizacije »TIGR« že sedem let trdega gverilskega bojevanja po kraških gmajnah in sedemletna poplava slovenske ilegalne literature proti fašistični Italiji in še prava povodenj italijanske antifašistične literature v vzhodnih pokrajinah Italije. Skratka, slovensko-hrvaško ilegalno delovanje se je ob koncu 20. let in v prvi polovici tridesetletja let postavilo na prva mesta v evropskem prostoru prav s svojo borbenostjo, ki je edino prinašala uspehe proti fašizmu, a tudi hude žrtve.

V sedanjih časovni odmaknjenosti vzbujajo primerjava taktičnih prijemov narodnoosvobodilnega gibanja jugoslovanskih narodov v drugi svetovni vojni z gverilskim bojevanjem Zelena v okviru TIGR v mirnodopskem času v senci fašističnih ječ in prisilnih delovnih taborov. Neodolno napadajo podobnosti: orozjem na fašistične oborožence pod zaščito noči, nato veliki nočni premiki vodstva, ali pa v uradnem poimenovanju »Republika Italija« organizacija Slovencev in Hrvatov v Italiji, predvsem prav zato, ker je ta pakt vseboval izjavo italijanske komunistične partije, da priznava Slovencev in Hrvatov pravico samoodločitve.

To priznanje ni padlo kar tako z neba, saj je bilo za Danilom Zelenom v vrstah ilegalne organizacije »TIGR« že sedem let trdega gverilskega bojevanja po kraških gmajnah in sedemletna poplava slovenske ilegalne literature proti fašistični Italiji in še prava povodenj italijanske antifašistične literature v vzhodnih pokrajinah Italije. Skratka, slovensko-hrvaško ilegalno delovanje se je ob koncu 20. let in v prvi polovici tridesetletja let postavilo na prva mesta v evropskem prostoru prav s svojo borbenostjo, ki je edino prinašala uspehe proti fašizmu, a tudi hude žrtve.

V svojem obsevnem organizacijskem in političnem delu se je Vidko Bertose pri raznih razmerah in nevarnostih naslanjal na nekatero predvorne komuniste in protifašiste, ki so takrat še ostali na svobodi, predvsem sorazmerno starejši letnike, kajti vojne obveze in mlajše moške so odvedli v tako imenovane »Battaglioni speciali« (posebne kazenske delovne bataljone za tujece) in jih razmeslili v notranjost italijanskega ozemlja.

V veliko oporo in pomoč so mu bile postržovalne istrske žene in dekleta, ki so opravljale za potrebe KPS in OF kurirske, obveščevalne in druge posle. Najpostržovalnejše so vključevali v nastajajočo žensko in mladinski organizacijo SKOJ ter slovenske mladine. Nazorev vpogled v tedanje razmere dobimo iz njegove tedanje korespondence z Alešem Beberjem, ki mu je pošiljal dobro premišljena navodila za delovanje v slovenski Istri. 6

iz enega od takih Vidkovih poročil (Istrsko okrožje KPS, položaj 22. marca 1943) povzemamo ugotovitve o težavah za vzdrževanje redne zveze z Rudom (Rudim Mahničem — Brkinem, sekretarjem komiteja KPS za južno primorsko okrožje) in s partizansko četo v Brkinih, ker je bila takrat leta napadena. V organizaciji KPS za slovensko Istro je bilo tedaj organiziranih že sedem celic. Vse skupaj so šteje dvaindvajset članov, deset kandidatov in štiri kandidatinje. Razen tega so obstajali trije rajonski komiteji KPS. OF je imela štiri rajonske odbore in dvanajst terenskih od-

borov, medtem ko je aktiv ZMS šteje štiri člane. Potožili je, da počasi napreduje mladinska organizacija, ker mladine skorajda ni doma, razen deklet. Prizadeval si je skupiti v stik z nekim domačim duhovnikom, naklonjenim OF zaradi njegovega velikega vpliva med ljudstvom. Poročil je tudi o delovanju belodarskih ali mihačevskih agentov. Iz Gorice je semkaj prišel nek profesor. Na sestanku so poklicali domačega župnika in več domaćinov, ki so bili že tajno organizirani v OF. Sestanka so se udeležili, vendar jih pozneje niso več poklicali na druge sestanke. Verjetno so nadalejši z delom v ožjem krogu, toda niso dosegli nobenih odplivnih uspehov.

Tedaj še niso bili prebivalci dobro poučeni o političnih razmerah, saj so sodili o vsem dogajanju, da je »jugoslovanski«, kar je prihajalo odstran meje. Zato je tedaj prošil za partizansko literaturo, da bi jo širili med prebivalstvom slovenske in italijanske narodnosti zavoljo rastočega zanimanja za OF. Pristopili je tudi k pripravi na osnovanje partizanskega tiska, ki je naslednje mesece nastila in s pomočjo kurirske mreže razpečala velike količine narodnoosvobodilnega tiska.

V svojem poročilu je posebno poudarjal okoliščine in težavne razmere ilegalnega delovanja. Na terenu je neprestano krožilo podvečno polno fašističnih patrulj in ovaduhov, zato se ni mogel nikamor premakniti iz svojega skritja. Poročil je, da je moral spremljati dober in zanesljiv spremljevalec oziroma poznavalec domačega kraja, kadar je zahajal na sestanke, javke in opravljati druge politične tvegane naloge. Karabinjerji in drugi varnostni organi so vsespodov legitimirali ljudi, vdrali v hiše in preiskovali v njih. Arretacije sumljivih ljudi so bile na dnevnem redu.

V svojem delu se je srečal tudi s sektaškimi pojavi. Ti so bili tu pa tam še ostanek prejšnjega neurejenega delovanja in nekaterih neurejenih odnosov med slovenskimi in italijanskimi komunisti. O takih pojavih je tudi govoril v omenjenem poročilu. Izrazilo hudi sektaški primeri so bili bolj osamljeni, kajti komunisti italijanske narodnosti so že od vsega začetka oboroženega boja sodelovali na tem območju z organizacijo KPS ter njenimi množičnimi organizacijami in oboroženimi enotami.

Aprila leta 1943 je prišel na kratek dopust iz policijske internacije v Italijo istrski komunist Ernest Vatovec iz Čezarjev. Pripravljen je bil oditi v partizane ali v ilegalno, toda Vidko Hlaj mu je svetoval naj se vrne v južno Italijo z navodilom, da bo organiziral za osvobodilne cilje številne pripadnike slovenske narodnosti, ki so se tamkaj nahajali v internaciji ali pa zaradi vojnih dogodkov. Sprejel je Vidkovo navodilo in odnesel s seboj precej propagandnega gradiva. 7

Po tako uspešni izvedbi organizacijsko-političnih nalog je razumljivo, da so dozorovali pogoji za osnovevanje okrožnega partizanskega organa, ki bo nadalje snoval in vodil celotno odprniško gibanje proti fašizmu v slovenski Istri.

11. aprila 1943 je v zasedli Bertose pri Rižani prišlo do osnovevanja okrožnega komiteja KPS, v prisotnosti Branka Babiča — Vlada, člana PK KPS za Slovensko primorje in članov novo nastalega komiteja. Mesto sekretarja je prevzel Vidko Hlaj. Za narodnoosvobodilni tisk je bil odgovoren Ivan Franc Ivančič — Luka iz Gabrovice, za obveščevalno službo Vincenc Kocijančič — Marko iz Bertose. Okrožni komite KPS je po temkaterem štel štiri člane.

Kurirske posle v okrožnem merilu so prevzemali in jih uspešno opravljale Zofka Krašovec — Vesna iz Gabrovice, Alma Miklavčič — Danika in Jolanda Rodela — Cvetka iz Cepkov. Z njimi so sodelovali okrajne in krajevne kurirke. 8 Tako je partizanska pošta nemoteno tekla skozi poostreno italijansko kontrolo in povezovala posamezne člene dobro organiziranega narodnoosvobodilnega gibanja.

cev v Italiji v času fašističnega režima. Napad na Jugoslavijo s strani fašističnega imperija je tako rekoč visel v zraku in je zato Zelen pripravil majhna skladišča orožja tudi na jugoslovanski strani državne meje.

Že nekaj dni, med 27. marcem in 6. aprilom 1941, so jugoslovanske oblasti mobilizirale tudi Danila Zelena, da uporablja njegove desetletne izkušnje v boju s fašistično Italijo in da se uporabi v nadaljnjem poteku vojne uporno moštvo TIGR proti staremu fašističnemu nasprotniku. Prišlo je prehitro do razsula jugoslovanske vojske. Ko je bila podpisana kapitulacija, ni šel Danilo Zelen ne v vojno ujetništvo in ne kam se skriti v novo anonimnost po jugoslovanskih mestih, pač pa je istega dne začel z gverilo v ribniških gozdovih. Zbral je okoli sebe stare preizkušene tigrovce, a je že padel 13. maja 1941 proti italijanski vojaški posadiki iz Ribnice na Mali gori. Ko je bil hudo ranjen, si je sam vzel življenje, da ne bi dal zadostnega fašističnim preganjalcem. Njegova skoraj 90-letna mati, ki so jo pripeljali fašisti iz Ljubljane za identifikacijo, je pred njegovim truplom, kot prava Kraševka, suho izjavila: »Ta ni moj sin«. Po vojni, ob osvoboditvi, pa ga je ljubeče takoj izkopala in prenesla na ljubljansko pokopališče.

Hkrati z Danilom Zelenom je bil hudo ranjen na Mali gori drug tigrovski voditelj Ferdo Kravanja, ki ga je nekaj mesecev kasneje rešila iz ljubljanske ječnice bolnišnice ljubljanske OF, in ki je kasneje, čez tri leta, padel pri Plavah kot okrožni sekretar.

Zdaj, pomadi 1971, hranijo primorski slovenski ljudje na obeh straneh nove državne meje ob tridesetletnici njegove smrti živ trdne spomin nanj in na vse druge junske primorske žrtve iz časov temnega fašizma, s katerimi vsemi je bil tesno povezan po svoji predanosti v boju za svobodo: z vsemi štirimi bazojskimi štiri žrtvami, z ustrelenimi in velikim protislovenskega procesa decembra 1941, s Pinkom Toma-

žičem, Ivanom Ivančičem, Simonom Kosom, Viktorjem Bobkom in Ivanom Vadnjalom, saj jim je bil vsem zgled po svoji neustrašenosti.

Posebno je vsem primorskim Slovincem Danilo Zelen drag tudi zato, ker njegova puška ni obmolnila niti takrat, ko je bila za vse Slovence noč fašistične in nacistične teme najtemnejša, a je Danilo Zelena stoli, zadnji boj odneval kot poziv k nadaljnjemu uporu.

Zaman so ga hoteli dobiti živega italijanski kvestorji, visoki funkcionarji OVRA iz Rima, policijski komisarji, raztreseni po slovenskem podeželju, razni Perle, Locastri, Zecchini, De Micheli in drugi policijski strokovnjaki z italijanskega juga, niso jim mogle pomagati niti burbonske metode podkupovanja in izsiljevanja.

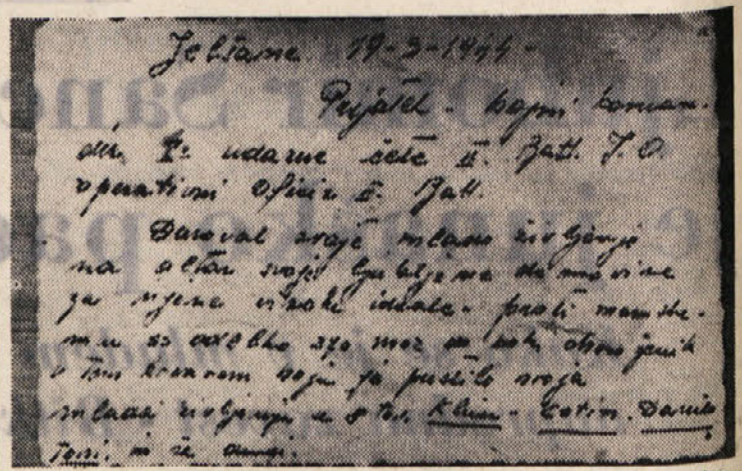
Danilo Zelen se je bojeval za svobodo 650.000 Slovencev in Hrvatov pod fašistično Italijo, kjer se v 13 letih njegovega bojevanja ni našel nihče, da bi ga izdal. O njegovi neustrašenosti in drznosti so širili slavo tudi vsi italijanski fašistični listi, predvsem pa »Il Piccolo« in »Il Popolo di Trieste« ves čas Zelenove borbe in so bili tako s svojim žoltnim reagiranjem proti »terroristu« Zeleni pravi »bilten« njegove narodnoosvobodilne borbe.

Danilo Zelen spada tudi v vrste velikih antifašistov, ki so se bojevali med obema vojnama proti obema fašističnim režimoma — italijanskemu fašističnemu in nemškemu nacističnemu.

V naši deželi, ki v njej počivajo stotisi v neznanih grobovih in v skupnih marmornatih kostnicah, ki so se bojevali, da bi jo dobili ali pa so jo branili, hranimo spomin na Danila Zelena in vse njegove soborce iz temnih zatiranih let fašistične ječnice države, kot hranimo spomin, brez spomenikov, na voditelje naših kmetskih punkov in vseh tistih naših slovenskih primorskih ljudi, ki so se upirali vsem tujim zatiralcem in nasilnikom ter pošli s krvjo to našo zemljo na večalji ali razčetrjeni ali v krvnem boju...

ALBERT REJEC

Ljubomir Sancin-Stojan

Posvetilo Stojanu, ki ga je napisal njegov soborec Rudi Mahnič - Žito

(Nadaljevanje s 5. strani)

močna, bodi delavna, saj veš, sedaj je na tebi, na nas vseh, da nadaljujemo delo, za katero se je Stojan žrtvoval in ne odnehamo do zmage. Takrat bodo naši junaki maščevani... Spominjati se jih bomo s spoštovanjem in ljubeznijo.

Tov. Fini (Franciška Korošec), okrožna aktivista je napisala junija 1944 nad Gabrovico v spomin na padlega Stojana do solz ganljivo pismo in ga poslala njegovi sestri »Jasni«, v katerem je tudi poudarila:

»Tov. Stojan! V duhu Te vidim okrog svojih hrabrih borcev, vsega neupmanega, polnega poleta do dela in boja. Tvoj obraz je bil vedno vder, tvoj korak nikdar utrujen. Kadar ste prišli iz akcije mokri in izmučeni, so tovariši pospali, ti pa si kot skrbni oče čurval svojo družino, svoje otroke tako, da bi človek mislil, da Ti ne potrebuješ počitka... Stojan, Ti si odšel, toda tvoj duh bo ostal med nami ter nas spremljal in bodril do boja do zmage...»

Potem pa je nadaljevala:

»Ko ste bili obkoljeni... je bila tvoja zadnja zapoved: »Boriti se in zmagati ali pa umreti!« Boril si se do zadnjega vzdihljaja, in že smrtno zadet, si se še enkrat dvignil ter ustrelil še dva sovražnika in druge ranil. Tedaj je tvoje prestrleto telo obnemoglo in se zgrudilo... Kakor si bil vse življenje neustrašen, tako si tudi smrti gledal junško v oči... padel si junško, na tebe je pomorna vsa Primorska.

Pismo je zaključila z verzom: Tam na robu vrh planin življenje mlado dal je hrabri sin...

Podobna, nepospisno ganljiva čustva so tedaj in še dolgo pozneje prežemala neštete borce in prebivalce Istre in drugih krajev ob spominu na bridko izgubo neopozabnega komandirja Ljubomira Sancina - Stojana in njegovih tovarišev, ki so v najlepši mladosti žrtvovali svoja življenja za svoja imena v našo slavno pretek-

lost, da bi bila nam in našim potomcem lepša prihodnost.

Spominimo se jih ob naših jubilejih, nesimo jim šopke cvetja na grobove, njihova junštva in žrtve naj postanejo in ostanejo naš večni živi mir, iz katerega bomo zajemali moč in odločnost za ohranitev naše narodne samobitnosti. Nikoli jih ne smemo pozabiti in zavreči, kajti narod, ki ne čeni in spoštuje svojih plemenitih in zaslužnih moči iz preteklosti, ne more in ne sme pričakovati boljše prihodnosti.

Vse navedbe in citati so povzeti po izvirnih pismih, ki jih je pisal dala na voljo sestra Doroteja Bandi - Jasna, ki živi v Dolini št. 110 pri Trstu, ter po poročilih štaba istrskega odreda in drugega bataljona istega odreda, ki so bila pisana med 19. marcem in 16. majem 1944 ter jih hrani Institut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani (fascikli 296, 297, 298, 299)

Ljubomir Sancin-Stojan kot italijanski vojak 1940 v Plavi

V SLOVENSKI ISTRI PRED KAPITULACIJO ITALIJE

V ZASELKU BERTOŠE PRI RIŽANI USTANOVljen OKROŽNI KOMITE KPS

Za sekretarja je bil imenovan Vidko Hlaj, ki je tudi vodil vse priprave Prisoten je bil tudi član KPS za Slov. Primorsko Branko Babič-Vlado

11. april 1943 — ustanovitev okrožnega komiteja KPS

Ni še preteklo dobra dva meseca od Vidkovega prihoda na to območje, ko sta organizacija KPS in OF prodrla v širino in dosegla leve uspehe v politični dejavnosti. Drug za drugim so nastajali in se izpopolnjevali rajonski komiteji in odbori OF. Na razpredena kurirska in obveščevalna mreža za čedalje večje potrebe hitro se razvijajoče organizacije.

V svojem obsevnem organizacijskem in političnem delu se je Vidko Bertose pri raznih razmerah in nevarnostih naslanjal na nekatero predvorne komuniste in protifašiste, ki so takrat še ostali na svobodi, predvsem sorazmerno starejši letnike, kajti vojne obveze in mlajše moške so odvedli v tako imenovane »Battaglioni speciali« (posebne kazenske delovne bataljone za tujece) in jih razmeslili v notranjost italijanskega ozemlja.

V veliko oporo in pomoč so mu bile postržovalne istrske žene in dekleta, ki so opravljale za potrebe KPS in OF kurirske, obveščevalne in druge posle. Najpostržovalnejše so vključevali v nastajajočo žensko in mladinski organizacijo SKOJ ter slovenske mladine. Nazorev vpogled v tedanje razmere dobimo iz njegove tedanje korespondence z Alešem Beberjem, ki mu je pošiljal dobro premišljena navodila za delovanje v slovenski Istri. 6

iz enega od takih Vidkovih poročil (Istrsko okrožje KPS, položaj 22. marca 1943) povzemamo ugotovitve o težavah za vzdrževanje redne zveze z Rudom (Rudim Mahničem — Brkinem, sekretarjem komiteja KPS za južno primorsko okrožje) in s partizansko četo v Brkinih, ker je bila takrat leta napadena. V organizaciji KPS za slovensko Istro je bilo tedaj organiziranih že sedem celic. Vse skupaj so šteje dvaindvajset članov, deset kandidatov in štiri kandidatinje. Razen tega so obstajali trije rajonski komiteji KPS. OF je imela štiri rajonske odbore in dvanajst terenskih od-

borov, medtem ko je aktiv ZMS šteje štiri člane. Potožili je, da počasi napreduje mladinska organizacija, ker mladine skorajda ni doma, razen deklet. Prizadeval si je skupiti v stik z nekim domačim duhovnikom, naklonjenim OF zaradi njegovega velikega vpliva med ljudstvom. Poročil je tudi o delovanju belodarskih ali mihačevskih agentov. Iz Gorice je semkaj prišel nek profesor. Na sestanku so poklicali domačega župnika in več domaćinov, ki so bili že tajno organizirani v OF. Sestanka so se udeležili, vendar jih pozneje niso več poklicali na druge sestanke. Verjetno so nadalejši z delom v ožjem krogu, toda niso dosegli nobenih odplivnih uspehov.

Tedaj še niso bili prebivalci dobro poučeni o političnih razmerah, saj so sodili o vsem dogajanju, da je »jugoslovanski«, kar je prihajalo odstran meje. Zato je tedaj prošil za partizansko literaturo, da bi jo širili med prebivalstvom slovenske in italijanske narodnosti zavoljo rastočega zanimanja za OF. Pristopili je tudi k pripravi na osnovanje partizanskega tiska, ki je naslednje mesece nastila in s pomočjo kurirske mreže razpečala velike količine narodnoosvobodilnega tiska.

V svojem poročilu je posebno poudarjal okoliščine in težavne razmere ilegalnega delovanja. Na terenu je neprestano krožilo podvečno polno fašističnih patrulj in ovaduhov, zato se ni mogel nikamor premakniti iz svojega skritja. Poročil je, da je moral spremljati dober in zanesljiv spremljevalec oziroma poznavalec domačega kraja, kadar je zahajal na sestanke, javke in opravljati druge politične tvegane naloge. Karabinjerji in drugi varnostni organi so vsespodov legitimirali ljudi, vdrali v hiše in preiskovali v njih. Arretacije sumljivih ljudi so bile na dnevnem redu.

V svojem delu se je srečal tudi s sektaškimi pojavi. Ti so bili tu pa tam še ostanek prejšnjega neurejenega delovanja in nekaterih neurejenih odnosov med slovenskimi in italijanskimi komunisti. O takih pojavih je tudi govoril v omenjenem poročilu. Izrazilo hudi sektaški primeri so bili bolj osamljeni, kaj

PO SKUPNI TURNEJI PO JUGOSLAVIJI

PARALELNI INTERVJU

Odgovarjata umetniški ravnatelj Teatro Stabile di Prosa Sergio D'Osmo in ravnatelj Slovenskega gledališča Filibert Benedetič

Od 6. do 10. maja sta se mudili na skupnem gostovanju po Jugoslaviji obe tržaški poklicni dramski gledališči: Slovensko gledališče in Teatro Stabile di Prosa. O tem edinstvenem gostovanju, ki je potekalo na isto pot gledališke večinskega dela prebivalstva in gledališke narodne manjšine, smo zastavili nekaj vprašanj direktorju SG Filibertu Benedetiču in umetniškemu vodji Teatro Stabile Sergio D'Osmu, ki sta svoje vtise in ocene povedala takole:

VPRASANJE: Kako ocenjujete to prvo skupno gostovanje Slovenskega gledališča in Teatro Stabile di Prosa v Jugoslaviji iz kulturno-političnega vidika?

D'OSMO: Razen s političnega in kulturnega vidika je bila izkušnja skrajno pozitivna tudi iz človeškega: gledališki jezik se je enkrat pokazal kot najprimernejši za komuniciranje med različnimi narodi. Teatro Stabile za Fur-

vanskimi ocenami gostovanja?

BENEDETIČ: S sprejemom smo bili zelo zadovoljni, čeprav smo preprečeni, da je bilo gostovanje prenatrpano politično pripravljeno, da bi lahko širša jugoslovanska javnost doživela globlji pomen te skupne turnee. Naša «Antigona» je bila sprejeta kot gledališki dogodek visokega umetniškega nivoja.

D'OSMO: Gostoljubnost nas ni le zadovoljila, temveč tudi ganila: reagiranje občinstva nas je prijetno presenetilo zaradi svoje prisrčnosti ne neposrednosti in izredno bistre ocene, ki so bile izrečene v Jugoslaviji o predstavi «Maldobri», so bile laskave za avtorja, režiserja, igralno skupino, tehniko in zame bodisi kot scenografa in kostumerja predstave, kakor predvsem odgovornega za umetniško vodstvo Teatro Stabile.

VPRASANJE: Kateri del jugoslovanske publike je vaše delo najbolj sprejel?

D'OSMO: Težko je določiti nekakšen vrstni red, ker je bil sprejem izredno prisrčen tako v Ljubljani kot v Zagrebu in v Beogradu. V Zagrebu so bili gledalci sprito sočasnosti našega nastopa z veliko poudarkom na javni manifestaciji številčnosti, kot smo smeli upati. V vseh treh mestih nas je presenetila sposobnost občinstva za ocenjevanje humanističnih vrednot besedila, katerega govornica utegne biti nehalno razumljiva tudi Italijanom, ki ne poznajo beneških dialektov.

BENEDETIČ: Naše gledališče se je že zdavnaj uveljavilo v jugoslovanskem kulturnem prostoru. Od mnogih priznanj na Štefijevem Pobjorju v Novem Sadu do tradicionalnih vsakoletnih gostovanj, od prijateljskih vezi in medsebojnega oprijema z vsemi največjimi jugoslovanskimi gledališkimi hišami do programskih politike in današnjem Kulturnem domu in še prej v Avditoriju, uživa SG velike ugled. Ta ugled je potrdil aplavz v polno zasadeni Drami SNG v Ljubljani, s čimer je hotela ljubljanska publika nagraditi ne samo gledališki umetniški dosežek, pač pa tudi pravilnost in poštenost gledališke politike SG v Trstu. V Zagrebu in še posebej v Beogradu pa so spontani dolgotrajni aplavzi bili nameni predvsem visokemu profesionalnemu nivoju našega ansambla.

VPRASANJE: Čemu pripisujete to?

BENEDETIČ: Na to vprašanje sem že delno odgovoril. Vendar bi še enkrat poudaril, da Slovensko gledališče v Trstu nosi v sebi skupaj s tesnobo obstojenosti nujne tudi najprimernejše elemente ljudske tradicije, brez katere bi naša usoda po vsej verjetnosti ubrala drugačno in bolj tragično pot.

D'OSMO: Pozitivni sprejem «Maldobri» v Ljubljani in v Zagrebu si je lahko razlagati, saj so tema dvema mestoma kakor tudi Trstu, Reli in Istri skupni spomini na čase avstroogradske nadoblasti, kateri je predstava posvečena. Aplavze in smeh beograjskega občinstva je treba moč pripisati kozmopolitskemu značaju mesta, ki je navajeno na pogosta srečanja s tujimi gledališči.

VPRASANJE: Sodite, da so taka skupna gostovanja, ki so vsaj za sedaj nekaj edinstvenega, koristna in da bi jih kazalo ponoviti ne samo v Jugoslaviji, pač pa tudi v Italiji?

D'OSMO: Umetniško gostovanje Teatro Stabile za Furlanijo-Julio-krajno, katerega predstave so se prvič izmenjavale na odrih Ljubljane, Zagreba in Beograda s predstavami Slovenskega gledališča iz Trsta, je prispevalo k učištvju kulturnih vezi med obema deželama. Ker se je — kot je dejal italijanski veleposlanik v Beogradu — pobuda pokazala za koristno in plodno, nakazuje možnost za najširši možni razvoj v prihodnosti.

BENEDETIČ: Zahvaljujoč se izrednemu prizadevanju bivšega italijanskega veleposlanika v Beogradu Folca Trabalze, prizadevanju italijanskega funkcionarjev italijanskega veleposlanstva v Beogradu ter italijanskega konzulata v Kopru, rezultat te prve skupne turnee presega okvire običajnega kurtoaznega dejanja. To je zmaga humanizma nad dialektiki velikih in togih interesov, to je zmaga evropskeistične ideje.

kot je poudaril veleposlanik Folco Trabalza na večerji v ambasadi v Beogradu v čast vodstva obeh tržaških gledališč. Gotovo je nujno potrebno nadaljevati po tej poti, ne samo za uveljavljanje gledališke besede, bodisi italijanske ali slovenske, pač pa tudi za Trst, za našo zemljo, za deželo v kateri živimo. Mislimo, da je napočil čas, ko se bomo lahko skupaj s Teatro Stabile predstavili tudi na skupni turneji po Italiji, v imenu gledališča, pa tudi kot zgled in opozorilo tistim, ki še ne poznajo ali nečesto poznati občeločevskih vrednot kulture.

VPRASANJE: Sodite, da moreta naši gledališči, poleg tega kar sta že naredili, še kako drugače bistveno prispevati k medsebojnemu kulturnemu oprijemu in kulturnemu sožitju in kako?

BENEDETIČ: Ta prva skupna turneja sama po sebi rešuje problem prisotnosti v Trstu tistih jugoslovanskih gledališč, v katerih smo gostovali. To pomeni bogatitev repertoarja, z njim se bodo nadalje bogatile ideje, ljudje se vprašanja JOŽE KOREN

(Nadaljevanje na 8. strani)

PRVO TEKMOVANJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE V AJDOVŠČINI

Prebijanje k sodobnejši in kvalitetnejši literaturi

Napredek tudi v kultiviranosti petja in interpretativni prodornosti - Zaslužno prvo mesto «Jakobusa Gallusa» - Nekatere neskladnosti v ocenjevanju

ga človeka, ki že po svoji naravi teži k odkrivanju prvin življenjske vsebine in išče zadostitve impulzom svojega čustvenega sveta.

Sporadi so pokazali, da se zbori tudi na Primorskem vse bolj prebujajo k sodobnejši literaturi oziroma k kvalitetnejši literaturi domačih preteklosti, kakor k delom svetovnih avtorjev. To so predvsem zbori «Jakobusa Gallusa» iz Trsta, ki že od nekdaj zavzema v tem pogledu vodilno mesto, z deli Lajovca, Ronjgova, Vrabca; ženski zbor iz Postojne z deli Srebotnjaka in Vrabca; «Srečko Kosovel» z deli Pahorja, Gabričiča, Švare; «Lojze Bratuž» z deli O. d. Lasse, A. Vodopivca, Korojca; mešani zbor iz Izole z deli Srebotnjaka, Adamčiča in Mokranjčeve; celo po svojem obstoju in delovanju najmlajši med zbori — mešani zbor iz Brij — se je lotil Srebotnjaka in Adamčiča.

Če moramo napredek zborov z vidika glasovne kvalitativnosti in interpretativne prodornosti, potem je ta bila zaznava, seveda v določenem medsebojnem sorazmerju, predvsem pri mešanem zboru iz Brij, moškem zboru iz Vrtojbe, mešanem zboru iz Izole, mešanem zboru «Lojze Bratuž» iz Gorice, «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine, moškem zboru «Fanteje izpod Grmade», ženskem zboru iz Postojne in pri moškem zboru «Vasilj Mirko» s Proseka-Kontovele. Celo moški zbor «Fran Zgonič» iz Branika in «Igo Gruden» iz Nabrežine sta bila ali v smislu glasovne ubranosti ali v

smislu interpretacije za spoznanje boljše, kakor na zadnjih revijah. Glede na izredno muzikalno uspeh nastop v Bukovici ni pričakovani izpolnjeni moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice. Zlasti pri prvi skladbi smo pogrešali večje glasovne zbitosti celote in večje homogenosti v basih. Preločevca «Sedem si rož» je bila nekoliko prepravljena. Tudi mešani zbor «Slovenec» iz Borsta ni dosegel ravni, ki jo je pokazal na reviji. Za moški zbor Pevsko glasbeno društva iz Tolmina veljajo iste pripombe, ki smo jih zapisali ob njegovem nastopu na reviji; treba bo še veliko delati, da si pridobimo potrebno glasovno snovnost, v posameznih glasovnih skupinah in večjo zbitost v celoti, čistost v intonaciji. To je tudi za zbor iz Velikega Repna, ki bo moral posvetiti posebno skrb še vprašanju «podprtih» glasov in t. veliki natančnosti ritma in pravih akordov («Na trgu»). Moški zbor «Lijak» klub dobremu pevskemu materialu, s kakršnim razpolaga v svojih pevalih, ne bo mogel prodreti v svet sprejemljivega, plemenitega zvoča in preprečujočega pevskoga izražanja, če z eno besedo lepega petja, če bo vztrajal v načinu glasnega, celo preglasnega petja.

Žirija je po svojih ocenah zbor razvrstila tako: v prvo nagradno skupino nad 90% dosegljivih točk mešani zbor «Jakobus Gallus» iz Trsta pod vodstvom Ubalda Vrabca — glede na zahtevne skladbe in na muzikalno gradbeno učinkovitost popolnoma zaslužno, veljajo pa še vedno enake pripombe kakor ob nastopu zborov na reviji. V drugo nagradno skupino nad 80% dosegljivih točk je uvrščen moški zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine pod vodstvom Klavdija Kolonja. Tudi ta zbor je imel zahteven program, ki ga je izvedel v preprosti interpretaciji. Prav tako je v isto nagradno skupino prišel moški zbor «Vasilj Mirko» s Proseka-Kontovele. V tretji nagradni skupini sta po oceni tekočih točk mešani zbor «Lojze Bratuž» iz Gorice pod vodstvom Stanislava Jerčiča in ženski zbor iz Postojne pod vodstvom Iva Jerčiča, na drugi strani pa zelo blizu drugo nagradnemu zboru s Proseka-Kontovele. Kakor je lahko moje mnenje drugačno od končnega sklepa žirije, tako so

lahko tudi v žiriji različne ocene vplivale na končno odločitev. Vendar ne moti razmerje med tema zboroma na eni in zborom «Vinko Vodopivec» na drugi strani: razlika med poprečnim prvih dveh, ki sta bila daleč bolj kvalitetna po tehnično glasovni plati in po interpretativni nazornosti ter zadnjih ni namreč nič za eno celo točko procenta, kar nas napeljuje na misel, da je bil zadnji zbor previsoko ocenjen ali pa prva dva prenizko. Poleg tega zadnji ni imel nikakršnih prednosti v zahtevnostih sporeda. Do takih situacij lahko pride po kompromisnih rešitvah ali po pomanjkljivih pravilnikih in predpisanih metodah ocenjevanja ali zaradi vseh prevelikega poudarka na manj bistvene elemente, kakor se na primer prisloja izboru zahtevnejših skladb, ki večkrat rešujejo slabo izvedbo. Na osnovi izkušenj bi bilo potrebno eliminirati v prihodnje vse pomanjkljivosti ocenjevalnega pravilnika. V tretjo nagradno skupino sta se plasirala tudi moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice pod vodstvom Zdravka Klanjščka in mešani zbor iz Izole pod vodstvom Mirka Slosarja. Oba sta bila zvočno ubranjša in plemenitejša od zborov «Vinko Vodopivec» in tudi v interpretaciji umetniško preprečljivejša, zlasti v Filejevi «Nejke v gorah» prvega zboru in v interpretaciji Mokranjčeve II. rukoveti drugega zboru. Posebno priznanje mesta Ajdovščine, ki je namenjeno zboru z najbolj izbranim sporedom primorskih skladatelj, si je priboril moški zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine.

To so bile nagrade zborov, ki so se priključili tekmovalstvu v prvi kakovostni skupini, seveda po svoji odločitvi. Naj pomnim, da lastna kakovostna ocena ne more predstavljati določenega splošnega merila na uvrstitve v višjo ali nižjo kategorijo, to določimo lahko le z razpisom vsaj ene obvezne pesmi. V drugi kakovostni skupini so prešli nagrade tle zbori: prvo Komorni moški zbor iz Postojne pod vodstvom Iva Jerčiča, drugo moški zbor «Jadrans» iz Vrtojbe pod vodstvom Cirila Siliča, tretji nagradi pa mešani zbor «Anton Močina» iz Brij pod vodstvom Stanka Benka in moški zbor «Fanteje izpod Grmade» pod vodstvom Iva

Kraja, kar odgovarja dosežkom in razmerjem.

Na koncu naj omenimo še organizacijske slabosti zlasti prvega dne, ki so ob prvem takem podvigu popolnoma razumljive, zlasti ko je primanjlovalo organizacijskih sodelavcev okoli konkretnih priprav. Pokazalo se so tudi pomanjkljivosti v postavitvi oziroma pri elementih pevskega odra, ki je škripal in so se pevcu na zgornji bolj ali manj labilni stopnici neugodno počutili.

IVAN SULIČ

V sredo, 19. t. m. ob 17. uri bo v Kulturnem domu nastopil mladinski pevski zbor RTV Ljubljane.

Pevski zbor je bil ustanovljen leta 1957. Sprva ga je vodil Janez Kuhar, nato nekaj časa Majda Hauptmanova in Dinko Fio (iz Zagreba). Zdej je drugo leto njegov dirigent prof. Matevž Fabijan. Zbor je v prvi vrsti anemalni ansambl, ki je za potrebe glasbenega programa Radiotelevizije Ljubljana doslej posnel že več kot 200 pesmi, nastopal pa je tudi v televizijskem sporedu matične hiše in skupnega jugoslovanskega TV programa. Javno je nastopal v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in v mnogih drugih mestih Slovenije in Hrvaške, odkloval pa se je tudi na mednarodnem mladinskem festivalu v Celju, kamor je povabljen tudi letos. Koncert v Trstu bo njegovo prvo gostovanje v zamejstvu.

Obisk zelo priporočamo zlasti osnovnošolski in srednješolski mladini.

Na sliki mladinski pevski zbor RTV Ljubljane pri svoji vaji v studiu ljubljanske radijske postaje.

Spomini na Staneta Severja

Najino skupno sodelovanje na ma je omogočilo, da sva se s Stanetom klub obremenjenosti pogostje videvala, bodisi, da je spet prihajal k meni na dom, ali pa sva se dobivala na raznih prireditvah. Privlačevala ga je tudi orodna telovadba in čisto je pristoval kot gledalec telovadnih nastopov. Spominjam se, kako prijetno smo prebili popoldne do poznih večernih ur leta 1937 na Brezovici pri Ljubljani. Stane je bil v družbi, ki se je pod njegovim vodstvom posebej potrudila, da so nastopili vsi člani v ploskanjem. Takšen je bil Stane, prešeren in neugnan, ki je znal svojo veselo v družbi prenesti na vse druge. Pozno zvečer pa smo se fantje in dekleta namenili peš iz Brezovice proti Viču in Ljubljani in spota prepli skoraj vse segrade narodne pesmi od Terezinke do konjčka ali pastirja Kostje iz ruskega filma na do bele široke ceste iz Lumpacija vagabunda. Zadnji dve je Stane pel najrajši, ki sta bili že z igralskega področja.

Stane je bil končno angažiran v ljubljanski Drami. Po vrnitvi sem ga nato do pričetka vojne videl v vseh njegovih igralskih storištvih v Drami, ki so rasle in se vzpenjale v male umetnine, dokler se ni uvrstil v prvo vrsto naših najboljših igralcev. Njegov vzpon je bil nagel in presenetljiv, dokler ni postal vodilni igralec ljubljanske Dramе.

Na eni izmed prireditev sva se bila po daljšem času spet srečala pri skupnem delu. Bilo je nekako dva ali tri mesece in pol po italijanski okupaciji Ljubljane. Nekaj mladih porajajočih se literatov smo pripravili svoj prvi literarni večer. Med pripravami pa so nas prizadeli veliki tragični pojvi: vojna in z njo okupacija Jugoslavije in z njo sredine izgrajena pesnika Jožeta Šeliga. Čeprav sta oba dogodka skoraj prekrizala naša računa, smo se po daljšem oklevanju vendar odločili za literarni večer in sicer iz dveh razlogov: hoteli smo navkljub okupaciji dokazati okupatorjem v brk, da se kot kulturni delavci pred fašističnim svetom priznavamo za slovenske sinove, in da počastimo spomin mladega pesnika Šeliga, seveda, če nam bodo ta manifestativni nastop Italijani sploh dovolili. Na naše veliko presenečenje so literarni večer odobrili. Svoja dela, posvečena našemu prijatelju in kolegu Šeligi, so razne mene brali še Ivan Ribič, Damjan Vahen, Zdravko Ocvirk in Rudolf Krcal. Pesmi pokojnega Jožeta Šeliga je bral naš prijatelj član ljubljanske Dramе Stane Sever, ki se je rad odločil povabiti, zlasti se, ker se je bil s pesnikom Šeligom osebno seznanil ob gostovanju Slovenske scene v Pljuju, razen tega pa je bil vsi izkupiček večera namenjen njegovim nedolnim otrokom.

Stane Sever je razen Šeligovih pesni prebral tudi pretresljivo vno besedo, ki jo je napisal poživljeno pospeševalec slovenske literature, umetnosti in kulture nasloj, tedanji kulturni urednik «Jutra» publicist Božidar Borko, ki je bil mnogim mentor in je rad pomagal začeti kot z blago besedo in v plemenitih navetih. Lepše kot bi mogel jaz napisati o tedanjem Severjem umetnikem do prinosu našemu literarnemu večeru, so avtentične besede iz časopisov, ki so že tedaj pisali o izredni moči Severjeve umetniške besede. Naj jih citiram: «Za uvodno besedo je član Narodnega gledališča Stane Sever recitiral o smrti pesnika Jožeta Šeliga, kakor jo je v pesniški besedi in v občutju tragične smrti mladega pesnika v dneh svetnega trčanja napisal urednik Božidar Borko. Ta uvod, ki ni toliko vrednotenje pesnika kakor pesem na smrt mladega človeka-pesnika, je bil najtočnejša stvar v prozi na tem večeru ter je tudi v Severjevi mehki besedi in čustvu naša odličnega interpretacija.» — «Pač pa sta Šeligi pesmi Aleluja in posebno zadnja Večer, ki ju je Sever dodal tako, kot redkokdaj recitator...» (Slovenec) Nadalje: «... se je na drapiranem odru pojavil naš mlad, priznani dramski umetnik Stane Sever in je prebral... Sever je prav prikupec recitator; njegov glas in dobro premišljen način branja njegova tudi čustveno topla interpretacija drobni lirski pesni ga usposablja za čitane moderne lirike, ki ima tako malo recitatorjev.» (Jutro)

Emil Frelih

(Nadaljevanje prihodnje nedelje)

Dr. Franci Derganc: Okrvavljena roža

(Spomini partizanskega zdravnika)

Prav zanimivo je, da je v času, ko je minilo že četrta stoletja od konca vojne, ostalo še vedno nekaj nezapisanih pričevanj o vojnem času. Pričakovani bi, da so vsi tisti, ki so imeli kaj povedati in so imeli tudi priložnost svoje spomine tudi zapisati, napisali svoja pričevanja. Zato je neposredno po vojni, najprej v desetih letih, kar je ostalo za danes, neuporabno ali pa vsaj slabše, da je pač tisto, kar je ostalo na dnu rešeta. Kakšna zmožnost. Zato je najprej izdaja demanila tako zmožnost preprečanje. Izdaja je knjigo spominov partizanskega zdravnika dr. Francija Derganca «Okrvavljena roža» in z njo pokazala, da je med udeleženci našega osvobodilnega boja še mnogo takih, ki hranijo zapise na voljo, kar je imajo morda samo dober spomin na doživljanje v vojni, ki pa so pripravljene in tudi sposobne svoja doživljanja posredovati drugim. To je storil tudi dr. Derganc Franci in napisal knjigo o svojih doživljanjih v osvobodilnem boju. Dr. Franci Derganc izvira iz znane ljubljanske zdravniške družine in se je kot njegov brat že v zgodnji priključil Osvobodilni fronti in deloval na kirurški kliniki v Ljubljani, potem so ga Italijani zaprli in obsodili na štiri leta zapor, ki je prestajal v Italiji. Po kapitulaciji se je pridružil partizanom in deloval na Primorskem in IX. korpusu ves čas kot partizanski kirurg. Po osvoboditvi je svoje poslanstvo nadaljeval prav tako na Primorskem, kjer je znan zlasti v Novi Gorici. Zdej deluje v Ljubljani kot priznan ortoped.

V knjigi svojih spominov na vojni čas in na partizanstvo je

segel nekoliko nazaj. Orisal je najprej razmere v stari Jugoslaviji, nato na kirurški kliniki, kjer je deloval kot volonter. Pričakal je svoje bivanje in strokovno izpopolnjevanje v Parizu, neposredno pred nemško zasedbo in po njej. Nato pa se v svojih spomih vrača v leto 1941, ko se je povezal z OF, kar je pomagal pri zdravljenju prvih partizanov in ilegalcev in se vse bolj vključeval v osvobodilni boj. Potem pričazuje usodno operacijo ilegalca, zaradi katere je z drugimi zdravniki prišel v zapor. Pričuje nečloveško ravnanje Italijanov z zaporniki po ljubljanskih zaporih, svoje trpljenje in ponižanje v italijanskih ječah, vrnitve v Ljubljano in nato odhod preko Gorenjske na Primorsko. Tu je dr. Derganc deloval v kirurški ekipi IX. korpusa, deloma v bolnicah Franji in Pavli. Plastično je prikazanje še zadnjih dni vojne, na kratko se dotika tudi povojnih dni in v evakuacijske bolnišnice iz Gorice v Vipavo zaključuje knjigo.

Dovolj obsežna knjiga partizanskega zdravnika je dragoceno pričevanje. Zanimivo je prikazano delo ljubljanskih zdravnikov pri zdravljenju ilegalcev in partizanov, kar se vse premočno pozna. Posebno dragocena pa so svedra Derganceva pričevanja o njegovem delu na Goriškem in Cerkljanskem, kjer je kot zdravnik prihajal v stik ne samo z borci in aktivisti temveč tudi preprostimi primorskimi ljudmi, vnetimi za osvoboditev domovine. Derganceva pričevanja so razporejena v krajska poglavja. V njih opisuje iz časa pred vojno posamezne ljudi, ki so vplivali na njegovo strokovno in politično usmerjenost. V času vojne pa podrobno opisuje vsa svoja doživljanja in opisuje kraje ter ljudi, s ka-

terimi je prišel v stik. Njegova pričevanja o delu in življenju v znanih partizanskih bolnišnicah so še posebne vrednosti. Zato knjiga ni samo izredno zanimiva temveč tudi neprecenljive dokumentarne vrednosti. Pisatelj pri tem ne zaostavlja nikakršnih literarnih težav, temveč pripoveduje neposredno, naravno in iskreno. Njegova pripoved zajema ne samo dobre temveč tudi senčne strani in se ne boji prikazati napak in zgrešenih potez.

Vsak bralec, zlasti pa nekdanji borci, bo zato našel v tej knjigi zanimivo branje. In pa mnogo dragocenih podatkov o delovanju partizanske sanitete. Prav ta podatek ni bila prikazana tako kot bi morala, čeprav so slovenski zdravniki odigrali v našem osvobodilnem boju pomembno vlogo. Zlasti velja to za kirurgijo, okrvavljeno rožo medicine, kot jo označuje dr. Derganc.

Sl. Ru.

LEVSTIKOVI NAGRAJENCI ZA LETO 1970

FRANCE FORSTNERIČ
za izvirno mladinsko leposlovno delo «Skraka»

JOŽE SMIT
za izvirno pesniško zbirko «Ko bomo umirali»

IVE SELJAK - ČOPIČ
za izvirne ilustracije v otroškem periodičnem tisku

MARLENKA STUPICA
za risbe v knjigi «Krojaček Hlaček» ter v slikanica

JOVAN HADŽI
za izvirno poljudnoznanstveno delo «Razvojna pota živalstva»

OD KONCA JULIJA DO ZAČETKA AVGUSTA

Mednarodni filmski festival v Moskvi

Geslo prireditve bo «Za humanost v kinematografiji, za mir in prijateljstvo med narodi»

Na tiskovni konferenci za sovjetske in tuje novinarje je predsednik organizacijskih komisij za festivale in državnega sveta za

kinematografijo Aleksej Romanov izjavil, da bodo letos v Moskvi priredili sedmi mednarodni kinematografski festival. Prireditelji so na omenjeni tiskovni konferenci izrazili željo, da bi na festivalu sodelovali predstavniki vseh držav na svetu, tako tistih, kjer je filmska umetnost močno razvita, kot tistih, kjer so filmski ustvarjalci šele na začetku poti.

Prvi festival take vrste so v Sovjetski zvezi priredili pred dvajsetimi leti. Pred dvema letoma je na festivalu sodelovalo 71 držav, domnevajo pa, da se bo letošnjega festivala, ki bo trajal od 19. julija do 2. avgusta udeležilo še več zastopnikov.

Na festivalu, ki bo organiziran pod geslom «Za humanost v kinematografiji, za mir in prijateljstvo med narodi», bo lahko vsaka država nastopila s enim celovečernim filmom in z vrsto kratkih filmov, poleg tega pa bo lahko vsaka država poslala na prirediteljevo delegacijo. Ravnanje festivala bo nato odločil, kateri filmi bodo lahko na tej prireditvi tekmovali. V okviru prireditve bodo organizirali tudi tekmovanje filmov, ki so bili posvečeni otrokom. Za tuje goste in za vse, ki bodo na festivalu sodelovali, bodo prireditelji prikazali vrsto sovjetskih filmov.

Cepprav še ni znano, koliko držav se bo tega festivala udeležilo, je Aleksej Romanov izjavil, da so Združene države Amerike že odpravile svoje sodelovanje, ker so ameriški režiserji odločili, da se ne bodo udeležili, češ da se ameriška vlada ne strinja s politično usmerjenostjo 7. moskovskega mednarodnega filmskega festivala.

HOROSKOP

Veljaven od 16. do 22. maja 1971

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vaši ljubzenski odnosi postajajo vedno bolj umirjeni. Najbrž ste našli potrebno ravnotežje. Lahko naredite načrt za neko važno potovanje v družbi s svojim poslovnim družabnikom. Čaka vas uspeh v uresničenju nekega načrta.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nekdo že dalj časa čaka na vašo dobro besedo in si želi sprave. Potrudi se in pustite, da spregovori srce. V tem tednu

PARALELNI INTERVJU

(Nadaljevanje s 7. strani)

bomo boljše spoznavali. To je naš najboljši prispevek k medsebojnemu kulturnemu opujanju in sožitju.

D'OSMO: Naše gledališče, ki si prizadeva nuditi meščanstvu javne kulturne storitve, kolikor mogoče ustrezne njegovim potrebam, je pokazalo, da je odprto za dialog z gledališči različnih jezikov s tem, da med drugim daje pobude za plodne izmenjave z Dramo iz Ljubljane in da je zaupalo Jugoslovani Kostu Spalču režijo prve italijanske uprizoritve komedije «Dundo Maroje», s katero je začelo dramsko sezono 1969/70. V tem okviru je treba nadaljevati prizadevanja za «medsebojno bogatenje v imenu kulture», prizadevanje, v katerem je naše gledališče konkretno angažirano že nekaj sezon in kateremu tudi Slovensko gledališče daje svoj pomemben prispevek s tem, da nudi svojem občinstvu zelo cenjene uprizoritve starih in modernih del italijanskih avtorjev.

lahko to opravite, potem boste doživeli notranji mir. Vse to pa obdržite zase in ne zaupajte skrivnosti prijateljem.

DVOJKA (od 21. 5. do 20. 6.) Nekateri osebe bodo morale sprejeti določene sklepe. Druge pa bodo odkrile novo značilnost pri ljubljani osebi. Ti dnevi lahko tudi povzročijo precejšnjo vznemirljivost. Ne prenačajte se v ničemer. Pojdite na obiske in izlete.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) V roku morate izpolniti vse svoje dolžnosti, sicer si boste nakopali vrsto neveselosti. V družini imete veliko razumevanje in tu pa tam naredite tudi kakšno žrtvo. Vaše finančno stanje se bo izboljšalo, vendar si pri tem ne delajte utvar.

LJEV (od 23. 7. do 22. 8.) Preživeli boste zelo prijetne dneve. Druge osebe se bodo vrstile iz oddaljenih krajev. Nekateri osebe pa se bodo lahko zaobjele na potovanju. Okrepite svoje odnose s prijatelji in znanci. Ne odbijte vabila na večerno zabavo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če ne boste odnehali z zahtevami in trdovratnim vztrajanjem pri svojem mnenju, boste imeli precejšnje stitnosti s predstojniki. Bolje je, da se umirite in da se zaupate znancom. Obetajo se vam izredni zasluži, če boste do konca izpeljali svoje načrte.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V prvih dneh tedna bo še kakšno nerazumevanje z ljubljeno osebo, nato pa boste preživeli z njo marsikatero uro. Nekateri osebe bodo doživele prijetno ljubimkanje. Upoštevajte položaj drugih, ker niso vsi tako energični kot vi.

SKORPION (od 24. 10. do 23. 11.) Radi bi si privoščili romantično doživetje, ki si ga stalno želite. To pa vas naj ne preslepi, pametno ukrepajte in se posvetite svojemu poklicu. Imeli boste tudi zelo dobre stike s kolegi in prijatelji, kar vam bo prineslo zadovoljenje.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Pazite da se ne bo tretja oseba vmešavala v vaše srčne zadeve. V odnosih z osebo drugega spola lahko nastane velika zmeda. Čas je ugoden za uresničenje nekega precej drznega načrta, ki vam bo prinesel precejšnje gnotne koristi.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Sedaj je čas za razne spremembe. Predvsem pa vam bodo zvezde naklonjene, če se boste lotili novih stvari z umerno. Ni izključeno, da se boste še v tem tednu podali na dolgo potovanje. Pazite pa vendarle na svoje zdravje in da se živčno ne izčrpate.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ta teden je boginja ljubezni nekam razdražena, kar lahko privede do razgibanega položaja. Seveda bo vse odvisno od tega, kako se boste znali obnašati. Na vsak način ne smete biti zamerljivi. Na delu vas čaka mnogo uspeha, če boste vztrajali.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Preveč sanjariate, upate in želite, namesto da bi se resno lotili dela. V teh dneh boste imeli veliko priložnosti, da se ponovno uskladite v vsakdanje življenje in si poiščete družbe. Presenečenje sredi tedna,

in komandirji. V bolnici je od posledic štirih ran nekoliko shujšal, vendar se mu je zdravje že vrnilo. V blede obraz se je risala odločnost, ki jo je še poudarila sled kroglice, ki mu je presekala brado in se vlekla proti vratu. Ob njem je stal njegov namestnik Karel in beležil. Komandirji so poročali o izidu spopadov, o uspehih in žrtvah in o stanju orožja in municije. Orlovu se je glas tresel, ko je poročal o izgubah, imel je občutek, da so vse oči uprte vanj. Od železnikov naprej je bil zelo občutljiv, zato se je samo bal, kaj bo rekel Svarun, ki je bil zanj vse.

Svarun na posamezna poročila ni imel pripomb. V težkih situacijah ni imel navade na široko razpravljanje. Poslušal je, potem pa odločil z glasom, ki ni poznal ugovora in ne razprave. Sedaj se je obrnil proti reki in pokazal z roko na hribovje v temi in dejal suho:

«Tie hribovi bomo ponovi prešli, v naslednjih dneh pa bomo napadli Nemce z druge strani. Pohod bo dolg in težak. Pripravite ljudi, držite čete skupaj in računajte na to, da nas zgoraj Nemci lahko čakajo, ali pa sledi brigadi, da pobijejo zaostale. Porazdelite municijo in pripravite se za odhod, takoj!»

«Orlov, s četo v predhodnico do reke, kjer postavi zasede na cesti in naprej kot zaščitnica brigate! Jasno?»

«Razumem, tovariš komandanti!» je zavpil Orlov, hvaležen Svarunu, da ga je zavoljo izgub pustil pri miru. Razšil so se k enotam. Svarun pa se je vzel na konja in odjahal k četi Orlova.

Po nekaj urah hoda so se spuščali proti reki. Nad njo so bili hribovi tako visoki, da so segali do neba. Slutili so, da bodo še to noč dosegli njihove vrhove, čeprav so bili videti nedosegljivo daleč. Na obeh straneh so postavili zasede in zavarovali prehod brigadi čez reko. Dolgo v noč so kolone bredle je deno vodo. Zadržal je reko prebredla četa Orlova. Keča si je naložil bolnega komisarja na hrbet in zabredla sta v valove. Potem se je medvedje močni Bosanec vrnil in znosil še nekaj ranjenecov čez vodo.

Kolona je izginila v strmo, temno pobočje. Slaba gozdna pot je bila zasuta s kamenjem. Mokri ljudje so omagavali. V

CIRIL GALE

DESPERADO JOAQUIN MURIETTA

VLADIMIR HERCEG

ROPALI SO MESTNE BANKE... NIKOLI JIH NI MOGEL NIČE USTAVITI... NJIHOVA SPRETNOST IN JOAQUINOVO IME STA VLIVALI STRAH V KOSTI...

ROPALI SO TUDI POŠTNE KOČIJE...

ČE SE JE KAKŠNA ČETA VLADNE KONJENICE, ZNAŠLA KJE V BLIZINI, SO SI MURIETTINI LJUDJE VEDNO UŠLI IN PRI TEM VEČINO PLENA ZMERAJ ODNESLI V SVOJE SKRIVALIŠČE...

V MURIETTINEM SKRIVALIŠČU SE JE NABRALO BOGAŠTVO IZ VSE KALIFORNIJE, JEMAL JE AMERIKANEC TISTO, KAR SO TI ODVZEMALI MEHIKANEC...

ROPALI SO ŠTEVILNE TRANSPORTE ZLATA... KDOR SE JIM JE POSKUSIL UPRETI, ROPA NI PREŽIVEL... STRAH PRED STRAŠNO JOAQUINOVO TOLPO JE RASEL KOT POŽAR...

MURIETTA JE IMEL VELIKO OBVEŠČEVALCEV, ZATO JE VEDNO VEDEL, KJE SE NAHAJAJO VLADNE EKSPEDICIJE, NIKOLI GA NISO MOGLI UJETI NA PELU...

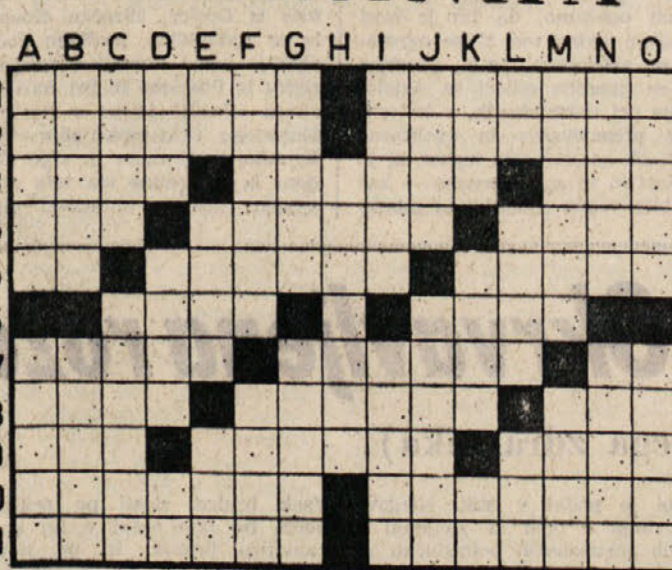
MNOGOKRAT SO MANJŠE ODREDE VOJSKE POČAKALI V ZASEDI... BILI SO NEPREMAGLJIVI...

NIKOLI NI NITI ZA TRENUTEK POZABIL, DA SO AMERIKANI UBILI RUSITO IN JESUSA, SVOJE ROPE JE ŠTEL V MAŠČEVANJE...

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. vrsta manjše puške - izgovarjava, izreka, 2. veliko argentinsko mesto ob reki Parana - enigmat, 3. gl. mesto franc. departmaja Lot-et-Garonne - slovenski pisatelj s psevdonimom Podlimbarski (Fran) - eden od danskih otokov, 4. kraljevič v indijski epu «Mahabharata» - ožja sorodnica (Fidel) - močvirna puca, imenovana tudi ključna, 6. arhitektonsko lepna veža - vrsta žita, krma za konje, 7. dan v tednu, 8. vrsta projekcije - medmet, 8. tuje moško ime - pavliha, tepsek (po šaljivem liku v francski pantomimi) - del strehe, 9. navihane cerkveni zbor - italijanska pristanišče v Jadranskem morju, 10. letopisec, kronist - sobojevnik, 11. remiju podobna igra s kartami - akterka.

NAVPIČNO: A. francoska denarna enota - denar za pet enot, B. nadzornik gozdov - starogrška pesnica, C. domača tovarna žival - prebivalec grškega polotoka, D. nekdanji kraljevi namestnik na Hrvatskem - negativna šolska ocen - lantan, E. erbij - ameriški bakteriolog, izumitelj cepiva proti otroški paralizi - očet, F. v izpla. departmaja Lot-et-Garonne - slovenski pisatelj s psevdonimom Podlimbarski (Fran) - eden od danskih otokov, 4. kraljevič v indijski epu «Mahabharata» - ožja sorodnica (Fidel) - močvirna puca, imenovana tudi ključna, 6. arhitektonsko lepna veža - vrsta žita, krma za konje, 7. dan v tednu, 8. vrsta projekcije - medmet, 8. tuje moško ime - pavliha, tepsek (po šaljivem liku v francski pantomimi) - del strehe, 9. navihane cerkveni zbor - italijanska pristanišče v Jadranskem morju, 10. letopisec, kronist - sobojevnik, 11. remiju podobna igra s kartami - akterka.

REŠITVE PREJŠNJE KRIŽANKA: 1. desnica, 2. epigon, 3. letopisec, 4. kronist, 5. sobojevnik, 6. remiju podobna igra s kartami - akterka, 7. francoska denarna enota - denar za pet enot, 8. nadzornik gozdov - starogrška pesnica, 9. domača tovarna žival - prebivalec grškega polotoka, 10. nekdanji kraljevi namestnik na Hrvatskem - negativna šolska ocen - lantan, 11. erbij - ameriški bakteriolog, izumitelj cepiva proti otroški paralizi - očet, 12. v izpla. departmaja Lot-et-Garonne - slovenski pisatelj s psevdonimom Podlimbarski (Fran) - eden od danskih otokov, 13. kraljevič v indijski epu «Mahabharata» - ožja sorodnica (Fidel) - močvirna puca, imenovana tudi ključna, 14. arhitektonsko lepna veža - vrsta žita, krma za konje, 15. dan v tednu, 16. vrsta projekcije - medmet, 17. tuje moško ime - pavliha, tepsek (po šaljivem liku v francski pantomimi) - del strehe, 18. navihane cerkveni zbor - italijanska pristanišče v Jadranskem morju, 19. letopisec, 20. kronist - sobojevnik, 21. remiju podobna igra s kartami - akterka.

TONE SVETINA

UKANA

PRVA KNJIGA

«Zakaj se niste umaknili, hudiča, takoj, ko sem poslal kurirja in ste slišali Nemce za hrbtom?» je očital Orlov. Ko pa je zvedel, da kurirja ni bilo do njih in da sam ni pomislil na to možnost, ga je postalo sram. Utihih je. Odšel je za razvaline in se vzpel na griček. V mraku je bila veriga hribovja onkraj doline podobna nepremagljivi ogradi. Zamaknjeno je strmel v prepade teme, kjer so umirale sence. Bil je prazen. V njem ni bilo ničesar, kar bi se dalo izraziti z besedami. Le na dnu je nekaj obležalo kakor drobce železa v mesu: Ana je šla umret k Primožu. In odprla se je boleča rana z občutkom nepopravljive krivde.

V mraku se je četa zbrala ob kotlu. Nande jim je razdelil vsakemu zajemalko redkega močnika. Pojedli so kar stoji. Med borci ni bilo pomenika in ne običajne živahnosti. Bili so trudni in zagrenjeni. Precej jih je spet ostalo spodaj in prihajala je noč, ki je nosila s seboj temno slutnjo novega dne. Po večerji je Orlov sklical zbor in četa je krenila k bataljonu. Na sedlu, kjer se svet spusti v dolino ob reki, se je sešla vsa brigada. Bilo je mnogo moč, konj in orožja. To jim je vrnilo pogum in upanje. Na planoti, od koder so prišli, pa je svet požara krvavo barval svitlo in se vijoličasto pretakal v temo.

Orlova so klicali v brigadni štab, ki se je kril v gozdni globlji pod vrhom. Ob velikem ognju, ki je razsvetljeval okolič, je stal komandant Svarun in se razgovarjal s komandanti

čevljev je cmokala voda. Vseeno so vlekli naprej in le redko počivali. Borne ostanke moči jim je požirala noč, hlad in strmina, ki se ni ublažila. Ure so minevale in ves čas niso naleteli na noben zaselek. Nihče razen štaba in vodnikov ni imel pojma, kam gredo. Samo enolično so se vzpenjali. Imeli so občutek, da ležejo z zavezanimi očmi po stopnicah.

Vojko in Travnikarjev sta hodila s Pakkom in ga vsak nekaj časa podpirala. Zdaj je bil ves zgrbljen in še manjši. Ko so prišli tako visoko, da so čez poti legle snežene zaplate, je Pakj omagel. Bledel je, da vidi hiše in odrajal prostor, kamor bo šla njegova četa. Pri prvih hišah pa je zaostal za kolono.

10

V mraku sta Primož in Ana zlezla izpod vej. Primož si je najprej pretegnil preležane in razbolele ude, potem pa se je razgledal po okolici. Tišina se je blagodejno razlivala med oklešenim drevmem. Nič se ni zganilo. V postojanki so se prizigale prve luči. S ceste je prihajal ropot avtomobilske kolone. Primož je premišljal, ali je prišlo ojačanje ali bodo zvozili nazaj kolono, ki jih je napadla. Po žarometih je prešel avtomobile in izračunal, da jih je za eno nemško četo. Ko so izginili v naselje, je prijel Ano za roko.

«Upam, da sva jo za danes odnesla.»

«Toda ostala sva sama.»

«Nič ne de, našla jih bova. Obkoljena nisva več in najbolj bo, če greva za njimi.»

Obesil je sarca čez rame tako, da bi lahko streljal stoje in se s prstom na petlinu napolnil skozi goščave proti grebenu. Namenoma je zavil nekoliko niže in iskal mesto, kjer sta Nemca zaklala ranjenca. Kmalu ga je našel. Truplo je ležalo vzvznak. Noge so bile skrčene k trebuhu, roke pa ob prsih, kot bi se hotel ubraniti bajoneta. Primož je pokleknil k njemu. V mraku je bil obraz zaklanega bled kot kamen, le široko razprte, osteklene oči so se pošastno lesketale. Ano je bilo groza. Prosila je, naj ga pusti. On pa je hotel ugotoviti, kdo je in kaj sta Nemca napravila z njim. Spoznal ga je. Odpel mu je srajco in

blizu, premočeno od krvi. Ker je bilo pretemno, da bi videl rano, je segel z roko. Truplo je bilo mrzlo in sluzasto. Otisnil je dve rani, eno ob grudi, drugo nad srcem. Obrnil si je roko ob travo, potem pa se ob hlače in brez besede zavil v strmino. V glavi mu je kijuvala bolečina in v želodcu se je dvigala slabost. Ana se ga je prišla za roko in šla je za njim, kot bi sanjala. Prispela sta na senošet, kjer se je umikal Vojko s svojimi. Primož je pomislil, če je Vojko ostal živ in tudi to mu je prišlo na misel, če se je kdo od ranjenecv skrli tako kot onadva. Zato sta pregledala čistino in rob gozda na obeh straneh. Našla sta še dve trupli. Toda Vojka ni bilo. V gozdu je Primož obstal in nekaj časa tiho oponašal svoj, da bi opozoril nase, če je bilo še kaj živega med drevmi. Mrak pa je molčal. Prosila ga je, naj gresta čimprej od tega prekletega kraja. Ugodil ji je in tipaje sta se vlekla od drevesa k drevesu. Na vrhu sta zagledala odsev požarov in daljavi in za njimi temno ozadje hribov. Potem sta se vlekla od drevesa k drevesu. V gozdu je bilo temno kot v rogu, zato sta napredovala le počasi. Vojko sta počivala in prisluskovala. Šla sta čez drn in strn in iskala poti. Primož je upal, da se ne Nemci že umaknili ali pa da bodo prespali v zaselkih pod hribi. Preden sta spet zavila v hrib, sta zaslišala ropot kamenja in zven udarcev ob kovino. Potuhnila sta se za skale in čakala. Ni bilo dolgo, ko sta zaslišala govorico in ugotovila, da se vračajo Nemci. Petdeset metrov pod njima se je utrnula iz teme kolona. Razgovarjali so se na glas, v temi sta videla ogorko cigarete, zadaj pa so nosili ranjenca in mrtve. To sta ugotovila po hoji in ropotu. Za njimi je prišla še ena kolona. Ko so odšli, mu je povedala Ana, da so se razgovarjali med seboj, da je to zadnja kolona. Za njiju je bilo to dragocen podatek. Spustila sta se na pot in zavila navkreber. Po hosti ne bi prišla nikamor. Po dobri uri hoda sta prišla na ravnilo in zavila po stezi čez senošet. Nista bila še daleč, ko se je Primož spotaknil ob železno munđastko skatlo. Sklonil se je in jo odprl. V njej so bili trije polni re-deniki nabojev. Z veseljem je takoj premenjal svoj na pol izpraznjeni pas in vložil polnega. Skatlo z naboji pa je spravil v nahrbtnik. «Nemci so jo izgubili, ali pa se je komu ni ljubilo

DOMAČI ŠPORT

DANES
Nedelja, 16. maja 1971
NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
16.00 v Križu
Vesna - S. Giovanni
2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Trstu, Sv. Alojzij
Esperia - Primorje B
10.30 v Corno di Rosazzo
Libertas Kopriva - Sovodnje
16.00 v Strandžu
Juventina - Audax B
NARAJAJNIKI
16.30 v Proseku
Primorje - Libertas TS
9.30 na Opčinah
Olimpia Grela - Gaja
11.45 v Trstu, stadion "1. maj"
CGS - Breg
14.00 v Trstu, Sv. Sergij
Libertas Rocol A - Vesna
ZACETNIKI
9.30 na Proseku
Primorje - CGS Optine
Trefaja Demacori
10.45 v Padričah
Primorje - Primorec
ODBOJKA
MOSKA PROMOCIJSKA LIGA
10.30 v Padričah
Gaja - CRDA
10.00 na Opčinah
Polet - Libertas Rocol
8.30 v Nabrežini
Sokol - Bor
10.00 v Gorici, Ul. XX. sept.
Velox - Dom
ZENSKA PROMOCIJSKA LIGA
9.00 v Trstu, stadion "1. maj"
Bor A - Sokol A
10.00 v Trstu, Ul. Monte Cengio
Julia - Primorec A
10.30 v Nabrežini
Sokol B - OMA
9.00 v Št. Petru ob Soči
Corvidoni B - Hrast
10.00 v Sovodnjem
Sovodnje - Torliana
11.00 v Trebčah
Primorec B - Gaja
10.00 v Trstu, stadion "1. maj"
Bor B - Inter A
DEČKI
8.30 v Padričah
Gaja - Bor
KOŠARKA
DEKLICE
11.00 na Opčinah, Prosvetni dom
Polet - Calza Bloch
NARAJAJNIKI
11.00 na Grelu
SABA - Polet
NARAJAJNIKI
10.30 v Trstu
Bor - Polet
BALINANJE
POKRAJINSKO TEKMOVANJE
DVOJIC
9.00 v Padričah
Organizira Gaja

NOGOMET TEDENSKI PREGLED

V prvenstvu tretje amaterske lige napeto prav do konca tekmovanja

1. AMATERSKA LIGA
V tej ligi se položaj na lestvici v bistvu ni spremenil. Manzanese še vedno vodi pred Aquileia, vendar mu nekaj ekip tesno sledi. Na dnu lestvice je poleg Vesne tudi tržaški Libertas dejansko še obsojen na izpad, Arsenal pa po nedeljski zmagi lahko še upa. Vesna je doživela še en hud poraz in jasno je, da v kršičnem taboru nestrno pričakujejo zaključek tega prvenstva. Mnenja smo, da je bila ekipa Vesne že od začetka obsojena na neuspeh. Moštvo je v dveh sezonah napredovalo iz tretje v prvo ligo in za tako kakovostno tekmovalno ni bilo dovolj pripravljeno. Res je, da je ves o vstopu Vesne v 1. ligo prišla v zadnjem trenutku (po žrebu), ko za ojačenje moštva ni bilo več časa. Toda tudi borbenost, ki je bila vedno glavna odlika Krizanov, tokrat ni zadostovala. Potrebna bi bila tudi fizična kondicija in dobra tehnika vsakega posameznika, česar pa ni bilo.

IZIDI

Palmanova - Torriana	0:1
S. Giovanni - Manzanese	0:1
Arsenal - Pro Romans	1:0
Libertas - Aquileia	1:2
Cremaffè - Vesna	6:0
Percoito - Fortitudo	2:0
Pieris - Mariano	1:0
Pro Fiumicello - Audax	2:0

LESTVICA

Manzanese	27	13	11	3	30:11	37
Aquileia	27	12	3	3	29:18	36
Cremaffè	27	14	7	6	33:21	35
Pieris	27	12	10	5	34:17	34
S. Giovanni	27	12	10	5	38:21	34
Audax	27	8	12	7	29:30	28
P. Romans	27	8	10	9	29:27	26
Percoito	27	9	8	10	28:30	26
Mariano	27	9	8	10	31:31	26
Torriana	27	7	11	9	25:29	25
Fortitudo	27	9	7	11	27:31	25
Fiumicello	27	5	14	8	21:24	24
Palmanova	27	8	7	12	22:26	23
Arsenal	27	8	6	13	21:26	22
Libertas	27	4	10	13	18:29	18
Vesna	27	3	5	19	20:61	11

«Stari» proti «mladim» tudi pri odbojkarjih

V sredo, 19. t.m. bo na stadionu «1. maj» SZ Bor proslavilo desetletno športno urejevanje z odbojkarjsko tekmo med «stari» in «mladimi» člani. Za vse tiste, ki so sledili vzponu slovenske odbojke tu pri nas, bo to veliko doživetje. Ob priliki bodo za «stare», poleg Borovih veteranov Sergija Veljaka in Orla, spet oblekli sinji dres Valter Veljak, ki igra sedaj za tržaškega prvotiga Asa Linea, kapetan Kraska Drasici, Poletov kapetan Neubauer, nekdanji kapetan in stebor Borove sesterke Uro Jurkic. Tu bodo še Šušteršič, Čel, Furlanec, Mijot, Vitez, ki so sicer prenehali z aktivnim igranjem, so se pa svoje dni z ostalimi borili v C ligi in v kvalifikacijah za B ligo. Ko je bil prehod v drugo ligo gotova stvar, so začeli prihajati na dan mlajši igralci, tisti, ki bodo v sredo zvečer zastopali «mlade». Njihova značilnost je, poleg daljših las, prav ta, da so vsi začeli igrati v drugi ligi. Danes sestavljajo «mladi» Klavdij Veljak, Plesničar, Fučka, Vodopivec, Starc, Može in Uršič štiri sesterke prve Borove sesterke in so prepričani, da bodo imeli stari bombardirji (tu mislimo predvsem na oba Veljaka) mnogo dela z njimi. Povsem logično je namreč, da bosta «stara» podajata Orel in Drasici iskala z visokimi žogami prav oba Veljaka, saj sta poznana po neverjetnem odzivni in silovitih udarcu ne samo v Trstu, ampak tudi drugod po Italiji. S strani «starih» lahko torej pričakujemo predvsem preudarno in zanesljivo odbojko.

Na drugi strani bo zelo verjetno odločilna igra Fučka. Ta sicer svojeglavi podajač zna na poseben način zakomplikirati tudi enostavne podaje, ki prisenežijo nasprotnika, podaja, ki predenjo nasprotnika, če včasih «Fuccu» od rok, kakor to želijo predvsem njegovi «mladi» tolkači, potem bi morali biti priča hitrim in duhovitim potezom. Toda glavni adut «mladih» bo nedvomno drug svojevrsten igralec, mislimo Plesničarja, ki ima zelo «osebne» poglede na odbojko, jih pa koherentno in spektakularno izvaja, a kar je najvažnejše, tudi zelo učinkovito. Njegove nemogoče diagonalne točke ne zoge ostajajo nerešena uganika za mnoge bloke. Bo to veljalo tudi za blok «starih»?

Srečanje samo ima torej vse pogoje, da se razvije v «epičen spopad» med zanesenjaško vihravostjo mladih in premeteno rutinarnostjo «starih», ter zavzame vidno mesto v analizi športnega združenja. Pogledimo še, kakšno je vzdušje med igralci samimi in kaj menijo o skorajšnjem srečanju. Po končanem treningu se igralci predajajo poprhavanju in prav pod prhami se izražajo najpristnejši in najneposrednejši občutki. Tu smo slišali Orla, brkatega podajata «starih», kako je razlagal Klavdiju Veljaku, kako je razlagal Klavdiju Veljaku, kako je razlagal Klavdiju Veljaku.

DANES POPOLDNE V ČEDADU Mednarodno tekmovanje službenih psov

V Čedadu je v teku zelo zanimivo mednarodno tekmovanje službenih psov. To so taksi psi, ki jih dresirajo za pomožne vojaške službe, za policijo, kot tudi za osebno obrambo sploh. Tekmovanje, ki bo na športnem igrišču v Rubignacq, bo najbolj zanimivo danes popoldne. Potem ko bo ob 15. uri mimohod vseh nastopajočih stitrozev in razdelitev nagrad, bo ob 16. uri ekshibicija v dresuri, v kateri bodo psi in njihovi dreserji pokazali res mnogo zanimivega in presenetljivega.

Na gornji sliki vidimo dva tekmovalca s svojima varovancema ob oviri, ki jo morajo psi med tekmovanjem preskočiti, na spodnji pa so štirje lepi primerki nemških ovčarjev, katere je vzgojil odsek SAS iz Čedadu.

«Iz brigade sva,» jim je pojasnil Primož. «Sem priči, da te pogledam v oči!» je ukazal stavec in Primož ga je brez besede ubogal, šel k njemu in mu stisnil roko.

«Poglejta! V nekaj urah smo ostali brez vsega. Z minami so zaigrali. Nobenega od vaših ni bilo pri nas,» je dejal stavec z žalostjo v očeh. «Ali so te ranili?» se je zagledal v krvavo obvezo na Primoževi glavi.

«Tudi mene so.» Dvignil je hlačnico in pokazal. «Zadel me je drobec mine, ko sem odvezoval živino in je bilo že vse v ognju.» Okoli njih se je nabralo nekaj otrok, ki so zvedavo gledali Primožovo strojnico. Primož jim je povedal, kako je bilo spodaj. Stavec pa je dejal s ponosom: «Tudi naš je v hosti. V Vojkovi brigadi je. Še predinočnim je bil doma. To bo pogledal, kadar pride.»

Vzel je pipo v roko, natlačil tobak, Primož pa mu je prižgal z žerjavico njegovega doma. «S takim ognjem pa si še nisem prižgal. Nič ne de. Ne bodo nas pa ne. Glavno, da ostanemo živi. Hosto imam polno in napravili bomo novo hišo.» Globoko vrtel oči so mu kljubovalno zasijale. Beli lasje pa so mu vihrali v vetru. Pokazal je s palico: «Poglejta, to hišo sem zgradil jaz in tudi hlev. Pa dvanajst glav živine smo imeli pred vojno. Zdaj pa smo skoraj ob vse. Dve kravi in junico sem rešil, drugo pa je zgorelo. Glavno, da bo mleko za otroke. In tudi krompir bo menda ostal v kleti, ker je dovolj globoka. Malo pa nam bodo pomagali ljudje, saj si gremo drug drugemu na roko, ker nihče ne ve, kaj bo z njim jutri. Danes pogori nam, jutri sosedu. Človek sam ne pomeni ničesar. Toliko kakor kaplja na veji.»

Od pogorišča je puhtela vročina. Pogrela sta se in posušila. Le žaja v grenkih ustih je bila še večja. Z vedrom vode sta se odjezila. Izvedela sta, da je brigada odšla proti hribom na vzhodu. Ko sta se poslavljala, se je deklica že potolažila, ženska pa se jima ni mogla zahvaliti. Stavec je krepko stisnil Primožovo roko in oči so se mu orosile, ko je dejal: «Krepko jih bij, sinko! Ne prizanašaj jim, tudi za nas jih bij, ki ne moremo več, in za tiste,» je pokazal na gruščo otrok, ki so se stiskali k ženskam.

Primož je prikal z odločnim obrazom in z obema rokama stisnil starcu roko s ponosom in hvaležnostjo: «Oče, nisem jim prizanašal in jim ne bom!»

Gledali so za njima, dokler ju ni zagnila tema. Nekaj čez polnoč sta potrkala pri osamljeni hiši, kamor jima je pokazal stavec. Odprla jima je priletna žena. Zasmil se ji je Primož in utrujeno dekle. Zavrela je vsakemu latvico mleka in jima dala po dva krompirja. Več ni imela. Bila je to rečna koča in na peči se je drenjala kopica otrok, ki so ju gledali z zvedavimi očmi. Zahvalila sta se in odšla.

Žena jima je povedala, da je šla brigada mimo hiše nazaj proti reki. Primož je iz nahrbtnika vzel signalno svetilko, zapleten nemškemu policistu, ki pa je le še medlo gorela. Živa je bila le toliko, da je na križišču posvetil, med sled mnogih nog in konjskih kopit. In tako ju je sled pripeljala k reki, kjer je izginila na pesnatem bregu. Sedla sta pod cesto, vsak na svoj nahrbtnik, da bi se oddahnila in premislila, preden bi prebredla reko.

Ana se je naslonila nanj in takoj zaspala. Primož pa je razmišljal o njuni poti za brigado. Pred njegovimi očmi se je k nebu dvigalo temno, neznanu hribovje. Težke, vodene megle so spojile vrhove z obzorjem in sedale še nižje. Za temi hribi Primož še ni hodil. Strah pred neznanjo zemljo je podoben strahu pred neznanim sovražnikom. Dvomil je, da bi ušla brigado. Jutri pa lahko naletita na Nemce. Sklenil je, da s to skrbjo ne bo težil. Ana, ki je bila do kraja izmučena. Pustil jo je, da je nekaj časa spala, potem jo je prebudil in rekel: «Ana, čez reko morava.» Šla sta na prod. Pomočila je roke v vodo in zastakala: «Že, tako je mrzla.» Reka, narasla od dežja, je dila in se ježno penila. «Prebredel jo bom, potem se vrnem pote in te prenesem,» jo je opogumil.

«Oh ne, Primož, sama bom šla!»

«Čeprav sva enaka po činu in položaju, sedaj poveljujem jaz, ker sem dalj časa v partizanih, kot si ti. Torej ubogaj!»

BALINANJE DANES V PADRIČAH

Veliko zanimanje za turnir ŠD Gaja

Danes bo v Padričah velika balinarska prireditev, katero organizira domače športno društvo Gaja. Pokrajinsko tekmovalno dvojico, za katero se je prijavilo rekordno število 72 parov, je zbudilo med nami našimi balinarji res veliko zanimanje. Za mnenje o tem velikem tekmovalnem smu vprašali največja pobudnika današnje manifestacije, Karla Gušina. Povedal nam je naslednje: «Letos prirejamo 3. trofejo Gaje, ki je zaradi velike udeležbe naša do sedaj največja prireditev balinarskega odseka. Prijav je mnogo, kar kaže, da je zanimanje za naše tekmovalne dokaj velike. V vasi imate lepo tradicijo v tem zdravem športu. Kako mislite, da se bodo vaše ekipe uvrstile na tem tekmovalnem?»

«Dobro smo se pripravili za to tekmovalno in upamo, da bomo dosegli čimboljše uvrstitve. Največje možnosti pa imajo dvojice: Silvan Grčić in Alojz Zagar, Josip in Miloslav Zagar ter Vinko Grčić in Fausto Taučer.»

Zanimanje za tekmovalno je torej veliko. Nagrad je zares obilo. Kakovostnih dvojev ne bo manjkalo. Ta tradicionalna manifestacija bo torej tudi letos zvalila ob robore igrice mnogo navijačev. Za društvo pa bo to še en uspeh.

Mednarodni pomorski prevoz z modernimi ladjami nosilnosti 8.000 - 19.000 ton

«V vasi imate lepo tradicijo v tem zdravem športu. Kako mislite, da se bodo vaše ekipe uvrstile na tem tekmovalnem?»

Zanimanje za tekmovalno je torej veliko. Nagrad je zares obilo. Kakovostnih dvojev ne bo manjkalo. Ta tradicionalna manifestacija bo torej tudi letos zvalila ob robore igrice mnogo navijačev. Za društvo pa bo to še en uspeh.

OSTALE ŠPORTNE VESTI NA ŠESTI STRANI

InterEuropa

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT

Glavna direktorja Koper, Voljovo nabrežje 32
Telefon: 21-830
Telex: 34-117, 34-140, 34-113

s svojimi filijalami in izpostavami v vseh jugoslovanskih deželah - pristaniščih in na mejnih prehodih

VAM NUDI

■ popoln špeditski servis, organizira prevoze po svetu, pomorskih in zračnih poteh, v dnevne nasvete v transportno-speditorskih zadevah

■ za lastnim kamionskim parkom prevzema vse vrste prevozov

■ specializirani dejavnosti sta blagovni tranzit prek luke Rijeka in Koper ter opravljanje špeditskih uslug na sejnih in razstavah doma in v tujini

Zaupajte vaše blago organizaciji INTEREUROPE. Pripravljeni smo boste o našem strokovnem, hitrem in skrbno opravljenem servisu

SAMOSTOJNA ORGANIZACIJA
PRAVNA OSEBA
EMONE LJUBLJANA
LJUBLJANA, Titova 10

Hotel A kategorije z modernim komfortom v strogem centru mesta. Klasična restavracija s prvovredno mednarodno kuhinjo Narodna restavracija «Klet Slon» s tipično dekoracijo, s slovenskimi in jugoslovanskimi specialitetami. Nočni bar z mednarodnim artističnim programom. Kavarna z godbo, odlična slaščičarna, senčnat vrt. Bistró Slon z delikateso, ekspresom in snack barom. Globotur potovalna agencija. Lepo urejeni klubski prostori in banketa dvorana za konference, sprejeme, slavnostna kosila, cocktail parties in razne prireditve. - Menjalnica v hotelu - Sedež sekcije barmanov Jugoslavije

casinò ljubljana

ROULETTE - BLACK JACK - CHEMIN DE FER - TRENTÉ ET QUARANTE

APERTO DURANTE TUTTO L'ANNO GANJAHRIG GEÖFFNET OPEN ALL SEASONS OUVERT PENDANT TOUTE L'ANNÉE

SPORT SPORT SPORT

NA TEKMOVANJU V ATLETSKIH MNOGOBOJH V TRSTU

Po prvem dnevu Bor na vrhu lestvice

Italija že izločena

Upanje Italijanov, da bi osvojili srečanje dvojice in tako prišli do medalje z eno samo točko zaostanka za Jugoslavijo, se ni uresničilo. Jugoslavija namreč že vodi s 3:0. Potem, ko je najprej Jovanović v petek prekinjen tekmi dokončno premagal Panatto s 6:0. 3:6, 4:6, 6:3, 6:2, se je nato tudi srečanje dvojic končalo v korist Jugoslavije z naslednjim izidom: Franulović in Jovanović — Panatto in Di Domenico 3:6, 6:0, 4:6, 7:5, 6:3. Italija je torej že izločena, Jugoslavija pa se bo v tretjem kolu srečala z Romunijo. Današnji poslednji srečanja posameznikov se bosta začeli ob 14.30.

Ostali izidi tega tekmovanja v Evropi:
Francija — Finska 3:0
Španija — Švica 2:0
Belgija — SZ 1:2
Romunija — Izrael 3:0
Z. Nemčija — Avstrija 2:1
Madžarska — Luksemburg 3:0

COMA Modena in CS Firenze v prvi ženski ligi

V preteklih dneh se je v Anconi zaključilo kvalifikacijsko tekmovanje za vstop v 1. italijansko žensko odbojgarsko ligo. Vstop v najvišjo ligo sta si priborili šesterki COMA Modena in CS Firenze.

Kvalifikacij se je udeležilo osem ekip, ki so bile razdeljene v dve izločilni skupini. Tržaška OMA se je odrezala dokaj slabo, saj se ni traj.

uvrstila niti v finalno skupino. Končni vrstni red je bil naslednji: 1. COMA, 2. CS Firenze, 3. Fiamma Fleming Rim, 4. Lovable Bergamo, 5. OMA Trst, 6. CISONAL Neapelj, 7. Lanificio Valdarno Scandicci, 8. SS Palermo.

Med posameznicami je zelo izstopala Bolgarka Čakarova, kateri gre levji delež zasluga, da se je COMA uvrstila na prvo mesto.

KOŠARKA

Sežana — Polet 49:38 (25:17)

SEŽANA: Metljak, Bole 32, Oblak, Sedmak, R. Ostrouška 11, Daolio, Sosić, D. Ostrouška, Kocjančič, Godič.

POLET: Sosić, Gantar 10, Guštin 6, Starc 12, Kraus 4, Taučer 2, Dolenc, Vremec.

V prijateljski košarkarski tekmi je po zanimivi in borbeni igri zmagalo zaslužno osvojilo domača peterka, ki je bila telesno bolje pripravljena od poletovcev, ki so proti koncu vidno popustili.

V vrstah Sežane je bil najboljši Bole, ki je dosegel kar 32 točk. Med poletovci pa je bil najboljši Gantar.

ODBOJKA

Ob priliki otvoritve novih slačilnic bo v četrtek priredil Breg v Dolini ženski odbojgarski turnir. Nastopile bodo šesterke Brega, Borja in Zarje. Nagrade sta prispevala odbor letošnje «majnice» in dolinska občina. Tekme bodo zjutraj.

Kot smo predvidevali imata po prvih petih tekmah Tassinini in Cesar precej prednosti in je nemogoče da bi se kdo drug vrnili med njiju.

Včeraj je Cesarju šlo skoraj vse bolje kot je pričakoval: na 100 m odlično čas 11"5, v daljino je skočil le dva centimetra slabše od svojega rekorda. Edino v metu krogle je metal nekoliko slabše. V drugem dnevu bo Cesar boljše od Tassinija in zelo verjetno ga bo tudi premagal, končni rezultat pa bi se moral sukati okoli 6100-6200 točk.

Dušan Švab je trenutno na četrtem mestu, v posameznih disciplinah je dosegel vidnejše rezultate v skoku v višino in v teku 400 m, slabše pa je metal kroglo, Tudi Fabij Ruzzier je na četrtem mestu med mladinci in je v treh tekmah izboljšal svoje rekorde.

Pomemben je bil tudi nastop Ravja Kodriča, Stojana Sancina in Valterja Prašlja, ki so bistveno pomagali ekipi. Tudi po njihovi zaslugi Bor sedaj vodi na začasnih lestvicah.

REZULTATI

DESETEROBOJ

100 m:

1. Tassinini Fulvio (Lib. TS) 11"2
2. Cesar Vojko (Bor) 11"5
3. Švab Dušan (Bor) 12"0
4. Ruzzier Fabij (Bor) 12"3
5. Sancin Stojan (Bor) 13"0
6. Kodrič Ravel (Bor) 13"0

daljina:

1. Tassinini Fulvio (Lib. TS) 6,57 m
2. Cesar Vojko (Bor) 6,45 m
3. Švab Dušan (Bor) 5,81 m

8. Ruzzier Fabij (Bor) 5,67 m
13. Kodrič Ravel (Bor) 5,67 m
14. Sancin Stojan (Bor) 4,30 m

krogla:

1. Cesar Vojko (Bor) 11,51 m
2. Kodrič Ravel (Bor) 4,04 m
3. Ruzzier Fabij (Bor) 8,66 m
13. Švab Dušan (Bor) 7,87 m
15. Sancin Stojan (Bor) 7,40 m

višina:

1. Del Favero Aless. (Lib. Pord.) 1,83 m
2. Cesar Vojko (Bor) 1,70 m
3. Švab Dušan (Bor) 1,65 m
4. Ruzzier Fabij (Bor) 1,40 m
14. Kodrič Ravel (Bor) 1,30 m
15. Sancin Stojan (Bor) 1,20 m

400 m:

1. Tassinini Fulvio (Lib. TS) 51"7
2. Cesar Vojko (Bor) 54"4
3. Švab Dušan (Bor) 56"1
4. Ruzzier Fabij (Bor) 58"4
5. Sancin Stojan (Bor) 60"2
15. Kodrič Ravel (Bor) 69"1

Začasna lestvica po prvem dnevu (clani)

1. Tassinini Fulvio (Libertas Trst) 3229 točk
2. Cesar Vojko (Bor) 3107 točk
3. Mazzeri Paolo (Torriana) 2904 točke
4. Švab Dušan (Bor) 2602 točki
10. Sancin Stojan (Bor) 1345 točk

Začasna lestvica po prvem dnevu (mladinci)

1. Del Favero Aless. (Lib. Pord.) 2665 točk
2. Ruzzier Fabij (Bor) 2185 točk
3. Kodrič Ravel (Bor) 1595 točk
Osmerboj (mlajši mladinci)

100 m:

1. Rossetto Roberto (Tor. Gradišče) 11"5

13. Prašelj Valter (Bor) 13"7

krogla:

1. Cerna Dario (Tor. Gradišče) 13,63 m
8. Prašelj Valter (Bor) 8,61 m

višina:

1. Rossetto Roberto (Tor. Gradišče) 1,65 m
11. Prašelj Valter (Bor) 1,40 m

400 m:

1. Rossetto Roberto (Tor. Gradišče) 54"5
12. Prašelj Valter (Bor) 64"2

Lestvica po prvem dnevu

1. Cerna Dario (Tor. Gradišče) 2336 točk
12. Prašelj Valter (Bor) 712 točk

Začasna ekipna lestvica 10-boja in 8-boja

1. SZ Bor 11546 točk
2. Torriana Gradišče 11299 točk
3. CUS Trst 8157 točk

Z. P.

TELOVADBA

Na evropskem gimnastičnem prvenstvu v Madridu je v mnogoboju zmagal Sovjet Klimentko. Na posameznih orodjih je bil najuspešnejši njegov rojak Adrianov, med državami pa SZ, ki je zbrala 4 zlate, 5 srebrnih in 3 bronaste kolajne.

Očitno se je izkazal Italijan Carmignocci, ki je enajst let po svojem olimpijskem uspehu v Rimu, postal zdaj v Madridu evropski prvak na bradli. Od Jugoslovancev je bil na konju Vratilac šest, Brodnik pa na drugo peti.

BASEBALL

Na mladinskih igrah na Opčlnah je trebenski Primorec A v svojem prvem uradnem prvenstvenem nastopu premagal IHS s 17:1. Alpina pa je premagala Primorec B s 16:2.

NOGOMET

Na medbritanskem nogometnem prvenstvu je Anglija odpravila S. Irsko z 1:0, Wales in Škotska pa sta se sporazumela za neodločen izid brez golov.

KOLESARSTVO

Italijan Polidori je zmagal na kolesarski dirki po Toskani, pred njim Belgijem Houbrechtsom in gimii.

U B E M

Velika belgijska ladijska družba, v polnem razvoju, potrebuje takoj palubske in strojne častnike (prve, druge, tretje častnike) za motorno ladjo «LOVERVAL», pod belgijsko zastavo (20.000 ton D.W.), ki je trenutno v ladjedelnici v Trstu za običajna letna popravila in ki bo odplula proti koncu maja.

Nudimo belgijsko delovno pogodbo s privlačnimi dohodki ter naše resno in zelo znano zavarovanje za primer bolezni in nesreče.

Interesenti naj pošljejo popoln življenjepis na naslov:

U B E M

c/o ELLERMAN & WILSON LINES
Agency Company Limited
Via della Borsa 3
P.O. Box 1380
34100 TRIESTE (ITALY)

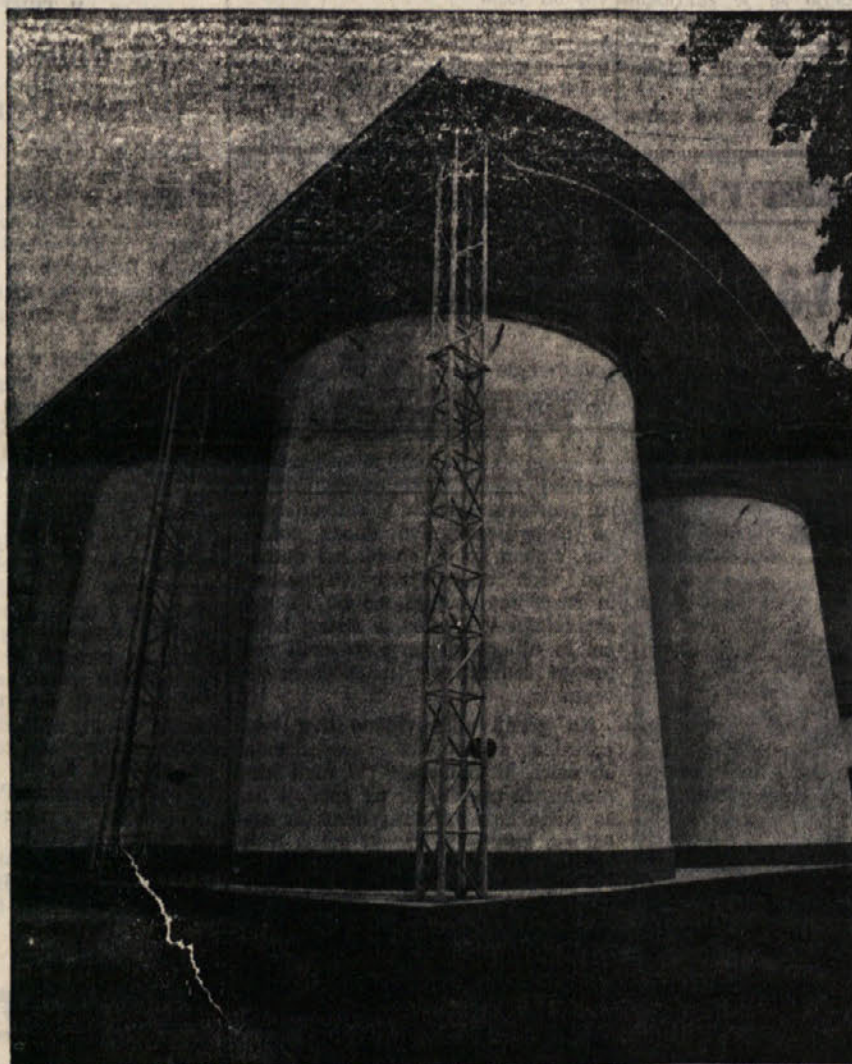
Izbrani kandidati bodo mogli takoj podpisati pogodbo in se vkrcati. (To obvestilo velja tudi za ostalo palubsko in strojno osebje).

ISTITUTO DI CREDITO FONDARIO DELLE VENEZIE

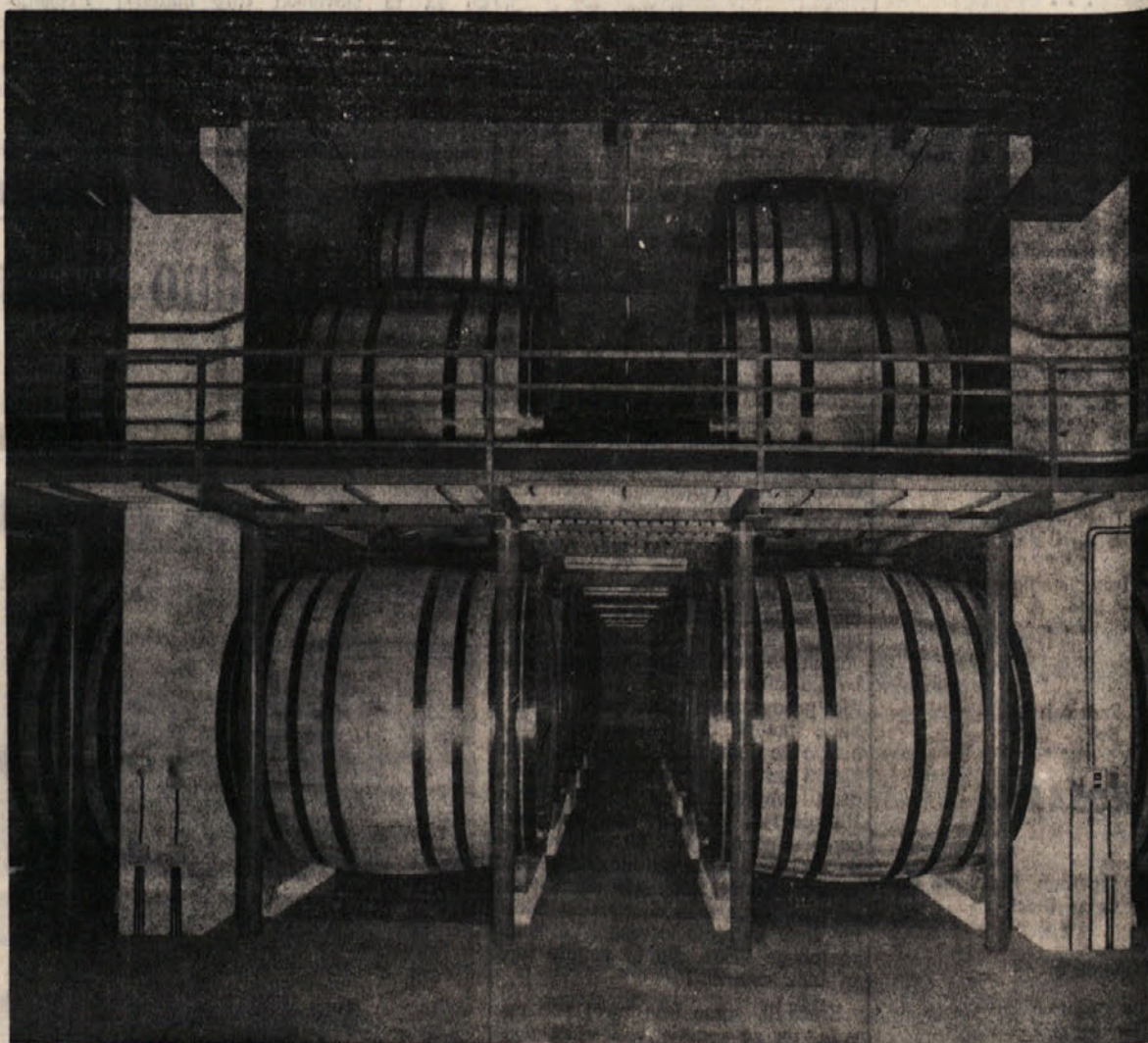
USTANOVLIEN LETA 1900

OSREDNJI SEDEŽ V VERONI

Področja ravnanjstva v Bellunu, Bocu, Gorici, Mantovi, Padovi, Pordenonu, Rovigu, Tridentu, Trevisu, Trstu, Vidmu, Benetkah, Veroni, Vicenzi pri zavodih Casse di Risparmio delle Venezie in pri zavodu Istituto Federale delle Casse di Risparmio delle Venezie.

Zadružna klet v Soave (Verona) - del novogradnje

Zadružna klet v Bartolomeo da Breganze (Vicenza) - del oddelka za staranje vina

Na zasedanju dne 23. aprila t. l. je občni zbor soudeležencev pod predsedstvom odv. Domenica Mirandole proučil poročilo o poslovnem letu 1970.

Preteklo leto — za katerega so sicer značilne finančne težave ter težave, ki so se izražale v zastojih na gradbenem in kmetijskem področju — je omogočilo sklenitev nadaljnjih 2914 novih pogodb za skupno 49.070.044.192 lir.

Nove operacije so bile takole razdeljene:

- Oddelek za navadna posojila: 2412 posojil za 18.920 milijonov lir
- Oddelek za kmetijstvo: 468 posojil za 6.062 milijonov lir
- Oddelek za javna dela: 34 posojil za 24.088 milijonov lir

Zavod, ki je ohranil 5. mesto na državni lestvici, je zaključil poslovno leto s finančnimi operacijami za skupno vrednost nad 336 milijard lir ter z jamstvenimi skladi za 17.184.636.282 lir.

Ekonomska račun izkazuje čist dobiček v znesku 1.068.424.680 lir.

PREMOŽENJSKO STANJE NA DAN 1. JANUARJA 1971

Aktiva		Pasiva	
navadna posojila	116 016 998 491	obveznice v obtoku	302 386 954 000
kmetijska posojila	43 204 620 031	obveznice pred žrebanjem	5 428 958 000
posojila oddelka za javna dela	177 504 536 456	tekoči račun z državno zakladnico	22 321 963 114
	336 726 154 978	dolgovi na tek. rač. in razne postavke	33 450 530 742
šestmesečna povračila posojil	19 673 896 760		363 588 405 856
vrednostni papirji in soudeležbe	3 894 636 472	jamstveni in rezervni skladi	17 184 636 282
kreditir na tek. računih in razne postavke	20 478 353 928		380 773 042 138
	380 773 042 138	razvidnostni računi	140 714 745 241
razvidnostni računi	140 714 745 241	SKUPAJ	521 487 787 379
SKUPAJ	521 487 787 379		

Upravni svet

Predsednik: odv. Domenico Mirandola; podpredsednik: odv. Walter Dolcini;
Svetovalci: dr. Antonio Avezzù, odv. prof. Feliciano Benvenuti,
dr. Gianfranco Bertani, comm. Fioralpine Chiodi, odv. Giorgio Jaut, dr. Franco Pilla.

Nadzorni odbor

Predsednik: rag. Giuseppe Mariani;
Člani: dr. prof. Alessandro Antonietti,
dr. Vincenzo Rodighiero.

Generalni ravnatelj

dr. Giovanni Bertoni

UPRAVNI ORGANI